

GRIS

Oberoende tidning för hela grisenäringen

Om svensk, nordisk och internationell grisproduktion

**Etanol höjer priset
på foderspannmål**

**Fermenterat bra
för smågrisar**

**Fermenterings
pay off 6 månader**

**Östskötare hot mot
nya grisföretag**

**Suggan, inte du
ska bestämma**

**5 000 testas i ny
finsk avelsstation**

**Maria Kihlstedt
har startat eget**

**Svensk hampshire
far till 1 milj i GB**

GRISTORW®
en ekologisk foderprodukt som ger bästa resultatet

GRISTORW 50L

- ✓ Ger sunda smågrisar.
- ✓ Innehåller järn, koppar, mangan och zink.
- ✓ Är mycket konkurrenskraftig.
- ✓ Finns hos välsorterade foderhandlare.

SÖDERÅRHLITS TORV
285 91 MÅRKARYD
0433-161 13

@-GRIS
grispriser och kortnytt

GRIS
reportage, forskning, försök, ny teknik

GrisPortalen.se
fördjupning, arkiv, annonsörsinfo,
senaste nytt, m m.

Nyhet

Svensk Hampshire på frammarsch!

Som leverantör till Swedish Meats, SLP Pärsons, Sydkött och Nyhléns & Hugosons är du välkommen att ta del av ett välkänt och konkurrenskraftigt avelsmaterial.

+30 kr effektivare

Vårt avelsarbete gör ditt slaktsvin +30 kr effektivare än konkurrenternas. Hampshire bidrar till hög tillväxt och en genomsnittlig klassificering på 58 kött-%.

Hampshire som faderras ger full heterosiseffekt, vilket resulterar i stora, jämna kullar av vitala smågrisar med hög tillväxt.

Unik motståndskraft mot PMWS

Omvärlden har fått upp ögonen för svensk Hampshire. Export av Hampshire sker till Storbritannien, Norge, Finland, Tjeckien, Korea och Baltikum.

I den hårda konkurrensen i Storbritannien har Hampshire gjort succé genom kombinationen av produktionsegenskaper i världsklass och hög köttkvalitet samt unik motståndskraft mot PMWS. Vår export av Hampshiregaltar till Storbritannien ökar dramatiskt och på två år är volymen producerade slaktsvin nu uppe i en halv miljon per år.

Brett sortiment

Vårt avelsbolag Quality Genetics har ett brett semin- och livdjurssortiment, välutvecklad varuförmedling, god kunskap och hög service.

Primiär för hemsidan **GrisPortalen.se** Är ingången till den digitala grisvärlden

*Vi på GRIS har aldrig haft någon hemsida för tidningen, inte förrän nu. För många år sedan konstaterade jag att en tidning inte kan ha en hemsida, utan att den är aktiv, med något att läsa varje dag, nästan. Helst nyheter. Men utan bredband, går det inte att administrera en hemsida, värd namnet. Nu har jag fått bredband och nu är det premiär för **GrisPortalen.se***

kommunikation

GrisPortalen.se är mycket mer än en vanlig hemsida för företag, men inte så olik en vanlig dagstidnings hemsida med nyheter, arkiv, annonser, m m. **Grisportalen** är en ingång till många avdelningar, som kan byggas ut hur mycket som helst. Öppningssidan är en nyhetssida, där vi kort presenterar nyheterna och länkar till mer information. Jag ska försöka hålla startsidan så aktuell som möjligt. De notiser, och ibland hela artiklar, som jag tidigare haft i @-GRIS, kommer i fortsättningen på **GrisPortalen**s öppningssida. Jag ska därmed försöka återgå till (som jag började med) mycket korta nyheter i @-GRIS, som fokuseras på grispriserna och information om dessa.

Merläsning för specialintresserade

Rubriker på **GrisPortalen** är hittills t ex Artiklar, Tidningar, @-GRIS. Artiklar blir arkiv över skrivna artiklar, pressmeddelanden, föredrag, m m. En nyhet är således att jag här lägger ut t ex bakgrundsmaterial, som jag själv använder för att sammanställa artiklar. Av ett föredrag på ett möte använder jag ofta endast en liten del av vad som sägs. Men för den som är intresserad av just detta ämne, kan det vara intressant att läsa föredraget i sin helhet.

Samma sak gäller pressmeddelanden, som oftast inte kommer allmänheten till kännedom alls. Trenden är att fler och fler företag skaffar sig kompetenta mediautbildade medarbetare, som skriver pressmeddelanden som ibland kan vara ganska intressanta för dig som läsare att ta del av i sin helhet. Nu blir det möjligt. Tanken är, att om jag skriver en liten notis, så kan jag lägga en länk till pressmeddelandet i sin helhet. I fortsättningen får du ofta ta del av källmaterialet!

Fördjupning

Jag vill kalla **GrisPortalen** fördjupningssida, fördjupning till GRIS och @-GRIS. Den som vill läsa mer, kan göra det. Till artiklar i GRIS hör ibland tabeller, diagram och ofta bilder. Nu kan jag hänvisa till **GrisPortalen**, där jag kan lägga ut många fler diagram, bilder, osv.

Oftast tar jag ett stort antal bilder, t ex vid

studiebesök. I tidningen används kanske en, eller högst fem. I **GrisPortalen** kan jag bygga ut reportaget med fler bilder, kanske skildra hela händelseförlopp. Det går även att använda PowerPoint, bildspel och videofilm.

Annonserna blir mer värda

Det är dyrt med annonser, det måste även jag få tycka, som finansierar hela min verksamhet med annonser i GRIS. Med **GrisPortalen** kan jag ge annonserna mervärde. Det gör jag genom att publicera annonserna även på **GrisPortalen**. Varje annonsör i tidningen och i @-GRIS och på **GrisPortalen**, får sitt namn i en spalt till höger på **GrisPortalen**. Genom att klicka på företagets namn, kommer du till respektive företags företagssida, där samma annons som i GRIS finns. Förutom att annonsörerna får sina annonser exponerade i GRIS, blir de exponerade på **GrisPortalen**, dit de flesta läsarna även från @-GRIS kommer att länka sig. Ingen vet idag hur många som läser @-GRIS. Jag vet bara att jag skickar @-GRIS via email till mer än 2 100 prenumeranter varje vecka.

Av dessa är många företag, som vidareänder @-GRIS till sina anställda och ibland till andra vänner och bekanta. @-GRIS har sedan något år varit tillgängligt på nätet. Många läser @-GRIS via JordbruksAktuellt, som vi samarbetar med (helt informellt) och som varje vecka publicerar nyheterna om grispriserna och har länk till @-GRIS. Därmed blir det ännu fler som får grisinformation.

Genom att klicka på ett företags namn på **GrisPortalen**, kommer du alltså till en sida, där annonsören kan lägga ut mer information om det som marknadsförs via annonsen. På sidan finns alltid företagets fullständiga namn och adress, telefon, fax, mailadress och inte minst www-adress.

Alla företag jobbar hårt med att få dig som grisuppfödare att ta kontakt via webben. Det här blir en naturlig och enkel väg att med annonser väcka din uppmärksamhet och ditt intresse, du klickar på företagets namn i **GrisPortalen**, tar del av ytterligare info, klickar vidare till företagets hemsida, eller till mailadressen.

Lägger du **GrisPortalen** som din öppningssida i datorn, kan du läsa GRIS och sedan klicka dig vidare till annonsören, utan att skriva ett enda adressord.

Som gristidning ska jag i varje läge underlätta för alla, att så snabbt och enkelt som möjligt skaffa bästa möjliga information. Du ska kunna ta bästa möjliga beslut och därmed tjäna så mycket pengar som möjligt!

Produktguide

I samma spalt till höger på **GrisPortalen**, går det att växla meny, genom att välja Annonserer eller Produkter. Under produkter listar jag olika produkter och tjänster som annonseras och som du kanske är intresserad av. Ska du köpa en silo, då klickar du på silor. Du kommer då till en sida där alla företag är uppräknade, som just för tillfället

marknadsför silor. Därifrån kan du gå vidare till resp företags företagssida, och vidare till mail- eller www-adressen. Eller få telefonnummer eller postadress.

På samma produktsida kanske jag senare även samlar annan information om t ex silor. Kanske artiklar som skrivits om silor, förslagsvis.

Du känner säkert igen tanken bakom den här guideservicen. Vi hade den längst bak i tidningen förr. Det blir mycket effektivare att ha produktguiden på en hemsida.

Utställningar

En rubrik är Utställningar. Där samlar jag utställningar och ev andra offentliga tillställningar i en tabell, som det är lätt att gå in i och få snabb överblick över var och när olika arrangemang hålls. Även här använder jag länkar till resp arrangör. Det blir lätt för dig att snabbt få bästa information.

En särskild rubrik blir Jobb. Den som vill söka eller erbjuda jobb, kan lägga namn eller sin länk här.

Under Prenumerera finns den fakturering av prenumerationerna, jag måste göra varje år. Det tar lång tid och kostar onödiga pengar. Jag tänker mig att du själv går in i meny, klickar i om du bor i Sverige, Finland, Norge, och printar ut din faktura och betalar in prenumurationsavgiften. Det blir som vilket snabbköp som helst, du tar de varor du vill ha, och betalar.

För att få tidningen, måste du ju betala. För att komma in på hemsidan, behöver du ett lösenord. Lösenordet står bak på tidningen, vid den printade adressen. Under inkörningsperioden blir det dock inget lösenord, men så småningom måste du ha en prenumeration på GRIS, för att få lösenordet. Det som fortfarande blir fritt är startsidan med nyheterna och ev något mer. Ingången till annonsörssidorna blir också kostnadsfri, den betalar ju annonsörerna med sina annonser i varje nummer. Det är endast de som har annonser, som har sina namn med i högerspalten, övriga namn syns inte.

En tanke är, att namnet i annonsörsregistret ska komma upp redan vid inbokningen av annons i nästa nummer av GRIS. Därmed förlänger jag exponeringstiden för annonsen ganska mycket. Den som vill ha ut ett budskap omedelbart, kan alltså få det redan någon minut efter bokningen! Även i **GrisPortalen** och @-GRIS går det att lägga ut annonser väldigt snabbt.

@-GRIS kommer även i fortsättningen att finansieras via tidningens prenumerationer, utan egen avgift.

Jag ställer inte ut på Elmia i år, eftersom jag kan alldeles för lite om den här digitala tekniken, för att kunna demonstrera den. Men jag är på Elmia, så ring 070-663 60 90 så vi kan träffas.

Lars-Gunnar Lannhard

Suggor, galtar köpes för export

Suggor 8,80 kr, galtar 6,80 kr.

Rakt pris med fria vikter och fri klassning!

Göran Eriksson

Göran 0708-42 64 10, Torbjörn 0708-14 31 91

erikssonsdjurtransport@swipnet.se

☆ ☆ ☆ ☆ ☆
Erikssons Djurtransport
☆ ☆ ☆ ☆ ☆
Tomelilla

Kontor 0417-123 95, 123 25

Vi har marknadens bästa avräkningspriser, utan långa avtal!

Slaktgrisar 13:65, suggor 8:10
Smågrisar notering + 106 kr

GRISPRODUCENTER!

Tänk dig för innan Du tecknar långa leveransavtal på slaktvin! Ginsten Slakteri kan vara det bästa alternativet.

Vi HÖJDE noteringen till våra leverantörer fr o m vecka 36 till 13:40 kr/kg.

Vi har hittills under 2006 haft en grundnotering på 12:50 kr/kg för 58 % kött, 65 – 89,9 kg. Dessutom tillkommer veckotillägg med ca 0:20 – 0:30 kr/kg.

Pris för sugga 7:85 kr vid 58 % kött, över 140 kg.

Vi köper nu även smågrisar! Tillägg över noteringen med upp till 106 kr/gris.

Detta borde vara ett bra alternativ, utan långa bindningstider. Kontakta oss!

AB GINSTEN SLAKTERI, Harplinge

Tel 035-171 600, 0705-94 82 72

VARFÖR TORVSTRÖ?

Torv är **DRYGT** - 2 delar torv suger 1 del vatten

Torv **ABSORBERAR** ammoniak och ammonium - friskare luft

Torv är **BEPRÖVAT** - i Sverige användes 1900 - 1960 160 milj m³

Torv är **SVENSKT** - 40 mossar från Ljungby till Haparanda

FÖRPACKAD eller LÖSTORV

Frågor? Beställning? Information!

Bjälkgatan 1 • 824 43 HUDIKSVALL • Fax 0650-54 74 57

Ring Leif tel 070-643 74 15 eller 0650-54 74 00

• DRYGT

• ABSORBERAR

• BEPRÖVAT

• SVENSKT

SLP

Box 844

251 08 Helsingborg

Tel 042-17 54 00

Telefax 042-17 54 43

agrar **GRIS**

Oberoende tidning för hela grisen

ISSN 1402-8085

Redaktion, prenumeration

postadress

Berga, Stenåsen 311, 692 93 Kumla

telefon: 019-57 60 90, 57 60 91

fax: 019-58 00 50, mail: gris@agrar.se

redaktör, ansvarig utgivare

Lars-Gunnar Lannhard

tel 019-57 60 90, 070-663 60 90

lg.lannhard@agrar.se

biträdande redaktör

Nils Andersson

tel 0151-103 15, 070-642 86 56

fax 019-58 00 50, nils@agrar.se

Västergårdsgatan 21, 643 32 Vingåker

grafisk produktion, trycksaker

Berndt Eliasson

tel 073-035 54 03, ble@brevet.se

annonser

Lars-Gunnar Lannhard

019-57 60 90, 070-663 60 90, gris@agrar.se

GrisPortalen.se är tidningens hemsida, med dels senaste nytt, dels med fördjupning, arkiv, annonsörs- och produktinfo, m m.

@-GRIS ges ut via email varje fredag när grispriserna är satta.

Prenumerationspriset är 190 kr inkl moms 10,75 kr år 2006. Enklast prenumererar du genom att sätta in 190 kr på bankgiro eller postgiro. Du kan själv skriva ut faktura, som finns dels på GrisPortalen.se eller i @-GRIS.

Bankgiro 440-0123, postgiro 69 22 21 - 5

tryck

RB Grafiska AB, Örebro

Inget överskott på spannmål om två år!?

Det svenska spannmålsöverskottet är snart ett minne blott. Det menar Torgil Johansson, Klagstorp. Han har just varit i England och studerat den engelska spannmållssituationen, som mycket liknar svensk. Torgil är ordförande i det lokala spannmålsföretaget Söderslotts Spannmålsgrupp, Södra Åby.

foder

Det är etanolfabrikernas framväxt både i Sverige, England och flera andra länder som vänder spannmålsöverskott till underskott. Det pågår mycket stora utbyggnader av etanoltillverkningen, som kräver stora volymer spannmål.

-Vi har inte diskuterat den nya väntade situationen särskilt mycket i Sverige. Beräkningar visar att Sverige har balans på spannmålsmarknaden redan om två år, liksom England. Estland, som många nämner som kommande exportland av spannmål, kommer inte heller att ha något att exportera.

-Detta gör att grisuppfödarna måste bereda sig på högre foderpriser, säger Torgil. Och frågan är då hur mycket högre foderpris det svenska grispriset tål? Tål en redan dyr spannmål att flyttas? Vad händer med foderfabrikerna? Egen spannmål och premixer kommer sannolikt att öka.

I vilket fall som helst måste grisuppfödarna se om sitt hus och planera sitt foderbehov bättre än många gör idag, så att man kan hålla styr på kostnaderna. /LG

UGGLARPS

SVENSKT KÖTT FRÅN UTVALDA GÅRDAR

Fortsatta framgångar med Ugglarps!

Vi har många duktiga producenter, men vi behöver flera för att följa upp våra försäljningsframgångar!

Ugglarps koncept ger dig en lönsam produktion!

TUNA-SINGEL

Elektriskt linspel för öppna gödselgångar, under och ovanpå spalt

För nöt, svin och höns

Moderna stallbyggen kräver smarta flexibla planlösningar. Därför har vi nu utvecklat den optimala utgödslingen: **TUNA-SINGEL**, utgödslingen som passar alla gödselgångar.

Äntligen klart efter 14 års arbete!

Varje TUNA-SINGEL drar en gödselgång
Enkelt, funktionssäkert och lättservat.
Låga material- och montagekostnader.
Låg elförbrukning. Sparar tid och arbete.

TUNA-SINGEL styrs av MULTI-skåpet

Automatpänd lina

Stativet kapslar in linspel och lina och skyddar djur och personal

Gummimattor eller gummiklädda skrapor

Innehåller alla övervakningsfunktioner du kan önska dig.

Urinavskiljning

Röret rensas av skrapbanan

Skrapbanor tillverkas efter befintliga rännbredder. Speciellt långsamtgående, skonar klovar och ben. Inga vassa hörn eller kanter. Låga tunga skrapblad. Vänder om djuren inte flyttar sig.

Upp till 100 m långa gödselgångar

Välj mellan skrapbanan GUN, GERD, GÖTE, GORM, SUNE, SOFI, STIG, eller OVE.
Klärar även dåliga rännsidor och nivåskilnader. Vill man skrapa extra rent, kan TUNA leverera gummiskrapor. Inga större ingrepp behöver göras i stallet. Hur gödselrännorna än ser ut, kan vi erbjuda en fungerande lösning.

Elmia® Lantbruk
Besök oss i monter D04:09
18-21 oktober

TUNA

– Där andra ser problem ser vi möjligheter!

Tel 0155-53 000 • www.tunamaskin.com

FUNKI - SPECIALISTEN PÅ ENKLA OCH DRIFTSÄKRA LÖSNINGAR INOM

Besök oss på Elmia monter B02:28

- Torrutfodring
- Blötutfodring
- Krossar och kvarnar
- Ventilation
- Stallinredning

Marknadsföres av:

Funki AB
Fabriksvägen 2
264 39 KLIPPAN
Tel 0435 - 181 90
Fax 0435 - 103 55

NOJ Serviceverkstad AB
Fåglum, Sörgården 655
465 96 NOSSEBRO
Tel 0512 - 542 90
Fax 0512 - 541 40

Byta enfasfläktar till trefas betalar sig redan första året

Noj Serviceverkstad, monter **B03:21** vid Elmia, visar flera energisparprogram. För uppvärmning visas Refopannan, som kan eldas med nästan alla bränsleråvaror, skogsflis, industri-
flis, spannmål och pellets. Pannan är även med i LRFs monter, med energitema.

energibesparing

-Numera monteras nästan enbart frekvensstyrda trefasfläktar, säger Nils-Olof Johansson, Noj. Enfasfläktarna kräver för mycket energi. Vi monterar även om i gamla anläggningar, för att få ner energikostnaden. Ventilationsfläktar med trefas, drivs 65 – 70 proc billigare, än med enfas. Fläktar som går dygnet runt lönar det sig att konvertera. Nu-

mera används helt vanliga trefasmotorer för frekvensstyrning, vilket sänkt kostnaderna för frekvensstyrning avsevärt. Styrningen monteras direkt på motorn.

-Jag kör enfas på ena sidan av ett eget stall och frekvensstyrda trefasmotorer på andra halvan av stallbyggnaden, så jag kan jämföra kostnaderna. Allt pekar på att jag får tillbaka pengarna för bytet redan första året, om jag byter ut enfasfläktarna, säger Nils-Olof. Försöket ska dock pågå ännu en tid. Skruva, om det inte är för långt

Noj visar President kvarnar för spannmål, där det inte är något nytt. Men Nils-Olov vill gärna peka på möjligheten att skruva spannmålen till kvarnarna och fodret därför, eftersom driftskostnaderna är väsentligt lägre när fodret kan skruvas, jämfört med att blåsa.

-Energibesparingen rör sig om 50 proc, till skruvens fördel, säger han. Men skruvarna klarar inte lika långa avstånd. 15 – 20 meter går bra.

Funkinet är Funkis nya styrning för blötut-fodringar, som Nils-Olov är mycket nöjd med. Han var tidigare kritiskt till att Funki inte utvecklade styrningarna tillräckligt snabbt, men idag är han inte det längre. Funkinet är nu bäst på små givor, säger han.

Hammarkvarn vid skivkvarnen lösningen vid stor andel havre

I Sverige vill många grisuppfödare använda betydande andel havre i foderblandningarna. Skiolds skivkvarn ger utmärkt struktur vid malning av korn och vete och den är energieffektiv. Men havren blir stickig och kan ge problem i den fortsatta hanteringen av mjölet och i utfodringarna, speciellt i automater. Lösningen på problemet är en mindre hammarkvarn med automatisk sållrengöring, bredvid skivkvarnen.

malning

-Det är bästa lösningen, säger Roger Quist, marknadschef vid Mafa, inför Elmia, där man ställer ut i monter **D04:28**. Vi har en skivkvarn och en hammarkvarn för majs, med rensning av sällan, uppställda i Skiold Datamix monter för att visa konceptet. Hammarkvarnen används speciellt för havre. Övrig spannmål mals i skivkvarnen. Det ger det optimala malningsresultatet.

Reservkvarn, om det behövs

-Det är en dyrare lösning, än med enbart skivkvarnen, men skivkvarnen är fortfarande det billigaste och bästa sättet att mala och hammarkvarnen kan samtidigt ses som försäkringen mot oförutsedda maskinavbrott. I en stor modern grisproduktion kan det vara motiverat att ha två kvarnar, så man aldrig blir strandsatt i händelse av sönderkörning, säger han.

-Det är inte ovanligt att grisuppfödare vill använda 25 – 30 proc havre i blandningarna. Framför allt till sugor. Med båda kvarnarna igång samtidigt ökar kapaciteten, samtidigt som kvaliteten blir den bästa.

-Hammarkvarnen är en majsquvarn, vilket innebär att sällan rensas kontinuerligt. Både majs och havre har egenskaper som gör att sällan smetar igen. Havren innehåller ganska hög halt fett.

Lars-Gunnar Lannhard

Jan-Erik Johansson KLS-vd

Styrelsen för KLS har utsett Jan-Erik Johansson till vd. Han var tidigare tillförordnad vd. Resultatet för KLS januari - augusti är minus 9,7 mkr. Även halvårsresultatet väntas bli negativt på grund av kostnaderna för avveckling av anläggningarna i Linköping och Mantorp och K-pack i Kalmar. /LG

Premiär för rostfritt hos Sveaverken

Sveaverken övertog för en tid sedan agenturen från Outokumpus inredningar av ultrahöghållfast rostfritt stål. De lätta och tåliga rostfria inredningar blir därför Simias huvudnummer vid årets Elmia, monter **B03:52**. Sveaverkens egen ventilation är också ett huvudnummer vid utställningen, liksom larmen. Sveaverkens eget larm konstruerades i fjol och har börjat säljas på allvar i år.

Förbränningsugn för griskadaver

Stallsystem, monter **B01:52**, premiärvisar Stour 2, en förbränningsugn för gris- och hönskadaver. Den är diesel-driven och klarar djur upp till 150 kg. Den går även att köra på biogas, för den som har tillgång till detta. Stour är en engelsk firma. För större djur finns större ugnar.

kadaver

Vid nyår skärps kraven på larm i svinstallarna. Det är oftast inte myndigheterna som har strängaste kraven, utan försäkringsbolagen. Stallsystem visar en larmuppringare för

GSM, med 10 ingångar, lika många nummer och som kan användas för att varna för tomma silor, fel temperatur, m m. Men den kan även användas för att styra och sätta igång anläggningar, även på tid.

Stallsystem har sedan länge jobbat med frekvensstyrda motorer. På Elmia visar man en motormonterad frekvensreglering, som styrs med 0 – 10 volt, vilket gör kabeldragningen enkel. Trefasmotorerna är standardmotorer, där frekvensregleringen monteras direkt på motorn.

-Frekvensstyrda trefasmotorer sparar mycket energi och dessutom har komponenterna kommit ned i helt acceptabla priser, säger Gert Persson, Stallsystem. Frekvensstyrda trefasmotorer monteras nu som standard vid alla nyinstallationer, säger han.

KLS Livsmedel _____ www.kls.se

Tillförsel GRIS: Karl-Ingvar Peterson
0480-57 185, 0708-257 185

Ett starkt alternativ i Livsmedelssverige

Välkommen till ett
inspirerande samarbete!

Stallar för grisproduktion

Optimal grisproduktion

Vi kundanpassar byggnaderna i samarbete med ledande inredningsfirmor. Mångårig erfarenhet och en planeringsprocess speciell för grisproduktion, ger kostnadseffektiva bygglösningar med allt vad man kan önska sig av den senaste tekniken.

Örebro 019-605 17 00
Lidköping 0510-885 00
Malmö 040-22 58 10
www.bygglant.se

Ger piggare grisar !

Världsledande injektionsjärn

Snabb stegring av hemoglobinhalt

Kvalitativt järndextran till lågt pris

Förpackningar:
200 mg/ml: 5 x 100 ml, 10 x 100 ml.

Injektionsspruta tillhandahålls kostnadsfritt !

VIAVET
SCANDINAVIA

Box 9, 265 21 Åstorp
Tel. 042-676 03, Fax 042-676 04
E-post: viavet@telia.com

Fermenterat foder positivt för smågrisar

Ökat produktionsvärde betalar kostnaden

Landsudvalget i Danmark har utfört ett försök med fermenterad spannmål, meddelande 728, i foder till avvanda smågrisar i tre veckor och därefter torrfoder fram till försökets slut 8 veckor efter avvänjningen. Fodret med fermenterad spannmål var 6 procent bättre än kontrollgruppen, som fick blötfoder tillblandat strax före utfodringen. Antalet diarréer i de två grupperna var små, men ändå dubbelt så många i kontrollgruppen som i försöksgruppen. Tillväxt- och foderutnyttjande var bättre med fermenterat foder. Det högre produktionsvärdet betalade de ökade kostnaderna för fermenteringen.

fermentering

Skillnaden i produktionsvärden mellan kontroll- och försöksgruppen var statistiskt säker. Det förbättrade produktionsvärdet betalade omkostnaderna för fermenteringen av spannmålen.

Försök med fermenterad spannmål – i kontrollerat blötfoder

I tidigare försök har tillsatta syntetiska aminosyror brutits ner i det fermenterade fodret om dessa blandats in och fått stå i bl a foderrören. Men när endast spannmålsdelen fermenterats blev produktionsvärdena förbättrade 11 procent till tunggrisar. I ett holländskt smågrisförsök med fermenterat vete blev foderutnyttjandet klart bättre samtidigt som det var indikationer på en sundare slemhinna i tunntarmen hos grisarna som fick fermenterat vete.

I detta försök ingick ett försöksled där spannmålsdelen fermenterades med varmt vatten, 60 – 70 grader. Temperaturen sjönk under fermenteringen och var runt 21 – 22 grader vid utfodringen. Kontrollerat fick blött foder blandat direkt före utfodringen. Dessa utfodringar pågick i tre veckor efter avvänjningen. Därefter fick bägge försöksleden pellerat foder i automat.

Grisarna vägdes vid avvänjningen och insättningen i försöket. De var då 4 - 5 veckor gamla. Därefter vid övergången från fermenterat/blötfoder till torrfoder tre veckor senare samt vid försökets slut, åtta veckor efter avvänjning.

Lågt pH i fermenterade fodret

pH i den fermenterade spannmålen var låg och i samma nivå som i tidigare försök, enligt analys 3.6. Vid ett så lågt pH dör en stor del av oönskade bakterier och som förväntat

var enterobakter nivån lägst i det fermenterade fodret. Mjölksyrabakterie halten var tämligen hög i den fermenterade spannmålen, strax över 9 CFU.

Bäst resultat de tre första veckorna

Enligt produktionsresultatet var det bästa resultat i försöksgruppen de tre första veckorna. Tillväxten var 18 procent bättre i försöksledet jämfört med kontrollerat. Foderutnyttjandet var också klart bättre i försöksledet, nära 13 procent. När försöket övergick till torrfoder jämnades resultaten ut. Men kontrollerat kom inte ifatt försöksledet under det fortsatta försöket.

Sjukdomsbehandlingarna var lägst i försöksledet de tre första veckorna av försöket. Det var små skillnader, men kontrollerat hade

ändå dubbelt så många behandlingar som i försöksledet. I samband med övergången till torrfoder var det en aning högre behandlingsdagar i försöksledet. Kanske var detta en konsekvens av ändrat pH värde i tarmkanalen och mindre med mjölksyra? Enligt de smågrisuppfödare i Sverige som utfodrat smågrisarna med blötfoder med mjölksyrabakterier inblandat har haft ett mycket gott resultat, se Gris 3 - 2005, sidorna 24 - 26 och 4 - 2005, sidorna 26 - 27. Grisarna måste ha ett bra motstånd mot de sjukdomsalstrande bakterierna. Något de måste få i samband med fodret.

Friska grisar, med hög immunstatus, är ekonomiska grisar!

Nils Andersson

Produktionsresultat från försöket

Försöksled	1, kontroll	2, försök
Antal omgångar	44	44
Antal insatt grisar	843	842
Insättningsvikt, kg	7,6	7,6

0 - 3 veckor efter avvänjning, fermenterad spannmål i försöksgruppen

Tillväxt gram/dag	153	181
Daglig foderupptagning FESv	0,34	0,35
Foderutnyttjande FESv/kg	2,28	1,99

3 - 8 veckor efter avvänjning, pellerat foder i båda försöksleden

Tillväxt, g/dag	544	561
Daglig foderupptagning, FESv	1,04	1,09
Foderutnyttjande, FESv/kg	1,92	1,94

Hela försöksperioden, 0 - 8 veckor efter avvänjningen

Tillväxt, gram/dag	373	395
Daglig foderupptagning, FESv	0,74	0,77
Foderutnyttjande, FESv/kg	1,98	1,94

Produktionsvärde

Försöksled	1, kontroll	2, försök
Produktionsvärde vid 5-års priser		
Kronor/gris	56,6 ^a	60,0 ^b
Index	100	106

Det är statistisk skillnad mellan försöksled och kontrollerat.

Diarrébehandlingar

Försöksled	1, kontrol	2, försök
Antal omgångar	44	44
Antal insatta grisar	843	842
0 - 3 v eft avv, ant behdag/gris	0,6	0,3
3 - 8 v eft avv, ant behdag/gris	0,6	0,8
0 - 8 v eft avv, ant behdag/gris	1,2	1,1

Mikrobiologiska analyser av fermenterad spannmål och avvänjningsfoder

Foder	Blött foder	1, kontroll	2, försök
pH, 21 mätningar	3,6	5,7	4,5
Temperatur på fodret C	21,7	23,3	22,4
Mjölksyrabakterier logCFU pr g 9,02	6,09	9,01	
Enterobakter, logCFU pr g 3,21	4,92	<3,00	
Jäst, logCFU pr g	7,33	4,44	7,15
Ättiksyra mmol pr kg	46,3	6,8	41,0
Mjölksyra mmol pr kg	130,3	5,2	103,4
Etanol, g pr kg	6,10	0,09	4,20

Specialisten på foderhantering

Lagring miljövänligt och effektivt

Glasfibersilo för **RENARE MILJÖ**
En unik konstruktion **UTAN BULTAR OCH SKARVAR** på insidan. Lätt att rengöra.
GÅRDSNAMN SOM DEKAL ingår i priset!
Finns i 5 storlekar från 6-31m³
Kontakta våra återförsäljare för ett bra pris!

5 ÅRS GARANTI!

ROTAGE AGRI
Badenatorp, 535 91 KVÄNUM, SWEDEN
Tel: +46 (0)512 924 50 • Fax: +46 (0)512 930 80 • info@rotageagri.se • www.rotageagri.se
Ingår i Sveaverken-gruppen

▲ Flex 90
Böjlig skruvtransportör för skonsammare transporter.

Inredningar

Glasfiberarmerade skivor

Välkommen till Elmia monter D05:01!

Suggboxar vid Spångboda
Skapa trivsel i stallet!
Glasfiber är ett hållbart, lättvättat och ljust material.

JYDEN

Inredning för nöt och gris www.jydenbur.dk
Kjell Hansson 0511-127 72 Lennart Grehn 0504-155 93
Gerhard Lindell 036-731 77

OREGO-STIM

Naturligt foder-tillskott

För smak, hälsa och produktivitet

Rejält reducerade priser, från 95:- kg
Meriden Sweden AB
Tel 08-718 38 01 Fax 08-718 31 03
meriden.sweden@chello.se

Meriden Sweden AB

De é lett å tvette!!

Tvättning av svinstallar är ett tungt och smutsigt arbete som skadar din hälsa!
Idag finns alternativet
Clever Cleaner, en automatisk tvättrobot som utför grovjobbet vid stalltvättning.

Jörgen Samuelsson
Bro, Gotland

Clever Cleaner
från

Besök oss på Elmia i monter D04:40

RamstaRobotics AB

Fyrisvallsgatan 24, 752 28 Uppsala
Tel 018-39 82 30 • Fax 018-60 42 82
www.ramstarobotics.se • info@ramstarobotics.se

Grisar med lungproblem är mycket oekonomiska

Landsudvalget i Danmark har undersökt luftvägssjukdomar inklusive hosta på grisar med lungsjuka, mykoplasma och A. pleuropneumoniae typ 2. 95 besättningar var med i försöket med nästan 151 000 slaktgrisar. I genomsnitt hostade ca 2 % av grisarna. Grisar med lungproblem hade varierande tillväxt, men växte 30 gram sämre per dag de sista 7 veckorna för slakt.

lungproblem

Rent ekonomiskt blev detta en försämring av intäkterna per gris mellan 6 och 9 kronor. Räknar vi 2,9 kg foder per kg tillväxt

med ett foderpris runt 1,50 kr, blir det: 49 dagar x 30 gr/dag x 2,9 kg foder/kg tillväxt x 1,50 kr/kg foder = 6,39 kr/gris.

Har en besättning 5 000 årliga grisar till slakt blir förlusten 5 000 x 6,39 = 31 950 kronor. Då är inte eventuella veterinära behandlingar medräknade eller döda grisar.

Enligt undersökningen, gjord runt år 2000, hade cirka hälften av de danska producenterna kontinuerlig produktion. Som du vet sker smittöverföring vid kontinuerlig produktion från de större till de mindre grisarna.

Enligt den danska undersökningen gick det inte påvisa någon smittoöverföring mellan besättningarna. I Sverige finns ännu längre avstånd mellan besättningarna än i Danmark. Detta i stor utsträckning för att små besättningar försvunnit och befintliga blivit större.

Kommentar: Eftersom det är så många or-

saker till att grisarna får lungproblem är nog en fördel med besöksförbud i stallarna. Lika så att transportören av slaktgrisar inte kommer in i stallavdelningen vilken kan sprida smitta.

Även ohyra och fåglar kan sprida smitta bland djuren liksom flugor. Se till att hålla fönstren stängda under sommaren. Ett öppet fönster kan försämr ventilationen liksom att grisarna i de närmaste boxarna kan utsättas för drag. Detta kan också utlösa lungproblem. Sedan länge är det känt att både ohyra såsom möss och råttor samt flugor kan sprida olika smittor mellan boxarna.

Även möglik halm eller foder kan nedsätta immuniteten hos djuren och på så sätt förorsaka olika sjukdomar. Sjukdomar som enbart kostar arbete och pengar.

Nils Andersson

Groba importerar polska BINs spannmålssilor

BIN spannmålssilor med omrörare är en nyhet hos Groba, Elmia monter A04:10. Groba har fått agenturen på silor för utom- och inomhusplacering, för spannmål och foder. I BINs program ingår även elevatorer, foderblandare, m m. I första hand är det spannmålssilorna som Groba börjar marknadsföra i höst, med början vid Elmia.

silor

BIN spannmålssilor har tillverkats sedan 1990 och hittills har det polska företaget levererat hela 38 000 silor över hela Europa. Silorna har sålts i Danmark 10 år. Det finns säkert silor som även letat sig till Sverige. Silorna har perforerat golv över hela siloytan och kan användas för torkning och kylning. Omrörare blandar och flyttar runt spannmålen. Sveperskruv tömmer silon. Omrörarna är av dansk tillverkning.

Silon är som standard utrustad med tryckkännare för att inte få för hög belastning och temperaturgivare med flera mätpunkter för kontroll av temperaturen i spannmålen. Silorna finns storlekar från 10 till 1 500 ton. Traditionellt bygger man upp silorna med elevator i mitten och catwalk och transportör längst upp.

Bland foderfickorna kan nämnas fyrkantiga förfickor av plåt till stallarna.

Fordonsvågar

Tidigare i år fick Groba agenturen på Dan-

Groba har fått agenturen på BIN spannmålssilor, tillverkade i Polen.

vægt vågar, där fokus nu är på körvågarna. Sedan Lantmännen beslutat minska antalet mottagningsplatser för spannmål, blir det mycket mer intressant för lantbrukarna och särskilt grisuppfödarna att skaffa ökad lagringskapacitet, säger Anders Johansson, Groba. Spannmålen köps in på hösten, direkt från fälten. Då behövs både silor och vågar.

-BIN har stor erfarenhet av tillverkning av silor och silorna är prismässigt intressanta, tack vare att de är tillverkade i Polen, säger Anders.

Mer info: grisportalen.se, Groba.

EUs jordbruksminister vill ta bort trädan

-Med nya jordbruksstödet finns inte längre motiv att behålla systemet med obligatorisk träda, säger Marianne Fischer Boel. Marknaden reglerar behovet av spannmål och priset och ersättningen från EU är samma till odlad och oodlad areal.

Administrativt försvinner en tung börda för både lantbrukarna och de som ska övervaka reglerna.

Samtidigt måste dock interventionssystemet förändras, eftersom interventionen inte får kosta mera. Källa: LandbruksAvisen.

Välskötta livsmedelsföretag får lägre avgifter

Livsmedelsverkets kontroll av livsmedelsanläggningar, allt från slakterier till korvkiosker, ska utgå från risken i verksamheten. Omfattningen av kontrollen, och därmed avgiften, beror på hur stora riskerna är och hur väl företaget förebygger dem. Avgiften blir därmed mer individuell och innebär att skötsamma företag får lägre avgift.

Det framgår av Livsmedelsverkets remiss om nya avgifter för verkets kontroll av livsmedelsföretag, de 500 största anläggningarna. Livsmedelskontrollen ska vara fullt avgiftsfinansierad.

För de kommunkontrollerade 54 000 anläggningarna beslutas avgifterna i höst. Källa: Livsmedelsverket.

5 – 7 stora slakterier kvar i Europa, tror Vion

Vi står inför en våg av fusioner inom slaktbranschen, säger Vions vd Uwe Tillmann. En del slaktföretag är till salu och i framtiden blir det 5 – 7 större slakteriföretag kvar i Europa. Nu är det ca 20. Källa: Danske Svineproducenter

DYR OLJA?

Vi har alternativet

Biobränslepannan för spannmål, flis, pellets, halm

Besök oss på Elmia
monter B02:28

NOJ Serviceverkstad AB
Tel 0512 -542 90 E-post info@noj.se

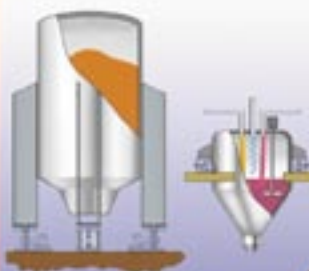
När
kvalitet
avgör
Nyhet!
BIN silor
Vi ses på Elmia i A04:10

Körvågar till lantbruket:

- Uppföljning skörd
- Registrering lager
- Vägning gödning/gödsel
- Kontroll foderleveranser
- Vägning mellangårds-avtal
- Gemensam tork-anläggning

FOKUS: Silovägning
Korrekt vägning av silos och blandare vid foderberedning

- Pallvågar
- Plattformsvågar
- Djurvågar

GROBA Systems - L. Isie 116
213 97 KLAGSTORP -
Tlf. 0410-270 02 / 0709-15 67 02

Sänk din energiförbrukning!

Möt oss på ELMIA
Monter B02:50
den 18 - 21 okt. 2006

SKOV använder lågenergifläcktar och reglerar luftuttagen via MultiStep®, vilket reducerar energiförbrukningen och utnyttjar den friska luften optimalt.

Ny återförsäljare på Gotland:
Lifsungs AB • Bengt Siggelin
Tlf: 0708-481263

SKOV
Climate for Growth

Kontakta:
SKOV A/S • Ingemar Fransson
Tlf: 0702-254286 • ifr@skov.com

SKOV A/S
Hedelund 4 • DK-7870 Roslev
Phone (+45) 72 17 55 55
info@skov.com • www.skov.com

Gör som 10 000-tals lantbrukare
- bygg med Abetong!

Robust och
underhållsfritt!

Stallbyggnader

Stallbyggnader, som materialsats eller färdigbyggda, med eller utan golv - du väljer själv.
Kompleta bygghandlingar och byggsupport ingår i alla leveranser.

Välkommen till oss med dina byggplaner.

ABETONG
HEIDELBERGCEMENT Group

Växjö 0470-965 00
Linköping 013-31 87 20
Uppsala 018-51 14 90

Dalby 046-20 79 80
Ulricehamn 0321-121 40
Östersund 063-12 08 40

Kalmar 0480-41 77 30
Varberg 0340-164 90
www.abetong.se

Elever från öst tar över i danska stallar Vem ska ta över de danska jordbruken?

Jag har lovat att skriva lite om utländsk arbetskraft i danska lantbruk, om för och nackdelar och vad som kan följa när det inte är danska ungdomar som tränar sitt yrke i stallarna. Av arbetskraften på danska lantbruk, kommer allt fler från öst.

Danmark

Jag vill inte alls göra mig till expert på detta område, men jag kan berätta lite om mina personliga erfarenheter. Jag har nu haft en tjej från Vitryssland i ca 8 månader och en ung man från Ukraina i ca 2 månader. Halina har till min glädje frågat om hon kan stanna ett halvt år mer, så det söker vi om hos utlänningsstyrelsen om. I Danmark kan man få arbetstillstånd för en lantbrukspraktikant under max 1,5 år.

Allt fler från öst i grisstallarna

Med de stora problem vi har i Danmark med att rekrytera folk till lantbruket, som vi möter varje dag och som också har lust att göra en insats, har allt flera danska bönder valt att anställa östeuropeiska praktikanter. Speciellt inom grisproduktionen är detta mycket vanligt nu.

Fördelarna är att du får äldre elever/praktikanter till samma lön som dansk elev på 16 år. De är aldrig sjuka, de är oftast villiga att ta extra arbete (till extra övertidsersättning naturligtvis), för de har inte så mycket annat att göra på fritiden. De gör (oftast) precis vad de har fått besked om och är inte rädda för fysiskt arbete.

Kommunikationen största problemet

Nackdelen är att du anställer folk utan att varken ha sett dom, eller har snackat med dom. Det är också ett kommunikationsproblem, oavsett om de är duktiga på engelska eller inte. Det är alltid svårare att instruera om hur arbetena ska gå till på ett annat språk och likaledes förstå på ett annat språk. Det är också svårt att få samma sociala kontakt med dessa praktikanter, eftersom de är vana vid mycket stor tro på auktoriteter (och inte vana vid att chefen också arbetar i stallen). De är inte så bra på att ta egna initiativ, vilket också mycket beror på auktoritetstro.

Mycket pappersarbete

En annan stor nackdel är allt pappersarbete med att söka om arbetstillstånd, m.m. Många lantbrukare väljer därför att anlita olika arbetsbyråer, något som existerar här i Danmark. Dessutom har flera lantbruksskolor märkt, att det blir allt färre danska elever i lantbruksutbildningen. Därför har lantbruksskolorna också börjat ha kurser för ut-

ländska praktikanter i samarbete med dessa byråer.

Rekryterar från universiteten

Jag har dels använt en byrå som heter Agri-Lida. Det är ett par som har kontakt med lantbruksuniversitetet i Vitryssland. Inneha-varna av den byrån reser ofta till Vitryssland och intervjuar intresserade från universitetet och väljer ut dem som de menar har den riktiga inställningen till jobb utomlands och har en viss nivå på engelskkunskaperna. Agri-Lida ordnar sedan allt det praktiska med ansökningar (tar i Danmark ca 2-3 månader), transport och information till både arbetsgivaren och arbetstagaren. De kommer också och avlämnar praktikanter, för att se att allt är som det står i avtalet.

Små problem kan bli stora

Därefter kan man alltid ringa och får hjälp om det skulle uppstå problem. Som exempel, vi hade bl a problemet med Halina, att hon aldrig hade suttit på en cykel, aldrig hade kört traktor och inte vågade köra bil i Danmark. Hon menade att hon ville gå i mellan gårdarna varje dag. Detta var naturligtvis inte möjligt rent tidsmässigt och det stod i kontraktet att hon som minimum skulle vara inställd på att cykla mellan gårdarna. Här var vi så tvungna att ha hjälp från Agri-Lida att förklara för den stackars Halina, att vi andra inte kunde gå och vänta på henne medan hon gick den långa vägen mellan gårdarna och att hon var tvungen att lära sig cykla. Problemet blev löst och nu cyklar Halina glad omkring i hela kommunen. Små problem kan helt plötsligt bli väldigt stora, om man inte kan förstå kulturella skillnader i de olika länderna.

Samarbete med lantbruksskola

Den andra byrå jag anlitat är Landbrugets Jobrådgivning. De har ett samarbetsavtal med Dalum Landbrugsskole, där de arrangerar introduktionskurser för elever från Ukraina. De har även sommarfester och julfester för dem! Dessutom erbjuder de eleverna grundmodulen på lantbruksskolan, som vi som arbetsgivare kan avtala om att bli en del av anställningen, endera före eller efter anställningen.

Personal från den byrån besöker varje enskilt lantbruk efter ca 1-2 månader och kontrollerar att allt är okey. De tar ett privat snack med praktikanter och hör om de har några problem, samt ett snack med båda parter efteråt. Även här kontrollerar de att kontraktet är uppfyllt korrekt, att körkortet är utfärdat, osv. En väldigt bra service.

250 elever i Danmark

Landbrugets Jobrådgivning har i dag ca 250 lantbrukspraktikanter i Danmark. De försöker också bilda ett nätverk mellan dem. Allt det här är naturligtvis inte gratis. Vi betalar ca 4 000 danska kronor per praktikant

Annica Granström

till byrån och dessutom betalar (i alla fall till Landbrukets Jobrådgivning) också praktikanter ett par tusen kronor till byrån. Och lönen ja, den är samma som vi har till danska elever, som är ca 8 000 kr till en elev utan praktisk erfarenhet och upp till 12 000 kr till en elev med 1 års praktisk erfarenhet. Övertid för en "ny" elev är 76 kr och 102 kr för en elev med 1 års erfarenhet (allt i danska kronor).

Svartjobben försvinner

Det har naturligtvis funnits exempel i Danmark, när östeuropeisk arbetskraft mer eller mindre har arbetat gratis 60 timmar per vecka och har bott i en gammal husvagn utan vatten och avlopp. Våra fackliga organisationer är dock mycket uppmärksamma på detta (och speciellt i byggbranschen) så problemet existerar inte så mycket numera. Jag är i alla fall inte i tvivel om att jag ska fortsätta ha den här typen av lantbrukspraktikanter i framtiden. Jag får helt enkelt mera för pengarna. Min plan är att jag ska ha en ny elev ett par månader innan den gamla reser hem, så att de gamla kan hjälpa mig att lära upp de nya. Det gör det mycket lättare språkmässigt.

Danska jordbruket utarmas

Halina, som jag haft längst, är en mycket intelligent tjej (och mycket blyg) och läser till veterinär i Ryssland. Hon är väldigt duktig på att tala engelska (när hon vågar säga något) och har lärt sig en hel del danska. Hon hjälper mig nu att översätta alla mina instruktioner till ryska, vilket gör att det blir mycket lättare för mig när jag får nya elever. Problemet med att utländsk arbetskraft tar över på våra gårdar och i våra stallar är dock på sikt, att vi utbildar duktiga grisskötare som blir lantbrukare i andra länder, som vi sedan ska konkurrera med på EU:s marknad. Samtidigt utbildar vi alltför få danska elever, som ska över efter oss när vi inte orkar längre....

Annica

NYTT!

smågrisfoder som ger mersmak

MILKIWEAN™

- nu på den svenska marknaden

Ett nytt startfoderkoncept som ger det maximala tarmskyddet och därmed minimerar diarrérisken och maximerar tillväxten.

Konceptet är utvecklat av Trouw Nutrition International, som är Europas största distributör av foderprodukter till produktionsdjur.

Återförsäljare: Åhus Agroprodukter,
Nitvägen 70, 296 35 Åhus
Tel 044-28 91 50 Fax 044-28 91 60
Mobil 070-249 75 90

Tillverkare: Trouw Nutrition Denmark A/S
Tel +45 7536 1233

Du kan även gå in på grisportalen.se
och kolla i högra spalten annonsörer och
Åhus Agroprodukter

En frisk fläkt från Dalby

Besök oss på
Elmia i monter
B01:52

STALLSYSTEM

Återförsäljare i
hela landet

Tel 046-20 15 60
Fax 046-20 22 05
www.stallsystem.se

@-GRIS

med grispriserna varje fredag

STALLSPECIALISTEN

MYRBY SLAKTSVINSBOXAR

SÄTRABOXEN med långtråg

30 års boxutveckling!

Sättraboxen består av 35 mm betongskivor, 600 mm höga + röröverdel. Totalhöjd 1 050 mm.

Tack vare den mycket kraftiga betongskivan erfordras endast att en stolpe per box fästs vid golvet. Stolpen har massiv nederdel, alt 10 mm skruvplatta.

I boxen ingår fem 1" frontrör, gödselgångsgrindar med massiv nederdel och snabbblås.

Den kraftiga betongskivan sträcker sig fram mellan fodertrågen, vilket gör boxen mycket hygienisk.

MYRBY

Myrby Mekaniska Verkstad

Ekebygatan 3, 745 37 Enköping Tel 0171-275 80 Fax 0171-341 14
www.myrbymekaniska.se info@myrbymekaniska.se

HEL SVENSK • RATIONELL • EKONOMISK

Tillräckligt
stora
att ha allt du behöver

– och tillräckligt
små
att bemöta dig som
du förtjänar!

Vi ses i monter A05:40

www.skovdeslakteri.se

Förbättrat immunförsvar minskar risken för PMWS

Om smågrisarnas immunförsvar stärks, minskar riskerna för PMWS. Kurt-Holger Eriksson, Gårdsservice Syd, har fått positiva rapporter från en del kunder med PMWS-problem, om att preparatet SA 010 till smågrisar minskat risken för utbrott av PMWS. Tack vare att suggorna kunnat ge mer di, har smågrisarnas immunförsvar stärkts och frekvensen PMWS minskat.

PMWS

-Även nyavvanda smågrisar och nyinsatta slaktgrisar kan under de första veckorna drabbas av PMWS. I dessa stadier rekommenderar jag SM 140. Även i de besättningsår som använder SM 140 de första veckorna, har man fått mycket positiva resultat, säger Kurt-Holger. Friskare grisar med bättre tillväxt.

Antalet besättningar som drabbas av PMWS i Sverige ökar. Därmed ökar kostnaderna

i produktionsledet och intäkterna minskar. Sjukdomsutbrottet bland grisarna sker några veckor efter avvänjningen.

Även om suggbesättningen är "fri" från PMWS (troligen finns PCV-2 i besättningen) kan de blivande slaktgrisarna ändå drabbas när de kommer till slaktgrisavdelningen, antingen de föds upp på födelseplatsen eller säljs till någon slaktgrisproducent. Enligt forskningen är det bl a viruset PCV-2 som

Maria Kihlstedt har startat eget rådgivningsföretag

Maria Kihlstedt har startat eget företag för grisrådgivning. Hon har slutat vid Avelspoolen och tar med sig sina gamla kunder till det nya företaget. Men hon ska även jobba med andra kunder som är intresserade av en fristående rådgivning. Taxan blir samma som tillämpats inom Avelspoolen.

Maria började med rådgivning 1990, först i Farmek Linköping, sedan Optima, och därefter Avelspoolen.

-Jag är mogen nu för att starta eget, säger hon som motivering. Jag tar även andra uppdrag inom branschen.

Maria delar kontor i Eslöv med Agellus Miljökonstuler. /LG

Gårdsservice Syd övertar Terra Nova

Terra Nova har köpts upp av Gårdsservice Syd i Hörby, som vill in på grissidan. F n finns huvudsakligaste kunderna inom mjölkproduktionen. Genom Terra Novas produkter kommer man i kontakt med både smågrisproducenter och slaktsvinsproducenter.

ingår i sjukdomen. Men det ingår även annat, som ännu är okänt.

SA 010 innehåller en speciell äppelvinäger. Tydligt innehåller preparatet mer E-vitamin som kan förhindra utbrott av PMWS. Djurhälsovårdens veterinär i ett område har rekommenderat preparatet till flera andra producenter i drabbade områden. Dessa producenter har upplevt en positiv effekt på både suggan och smågrisarna. I och med ökad di-produktion, har smågrisarna kunnat hållas friska och tillväxten har ökat.

-Användarna har upplevt att preparaten fungerar positivt. Medicinkostnaderna har minskat, liksom arbetsinsatserna. Oftast läggs arbetet med sjukdomsåtgärder ovanpå alla de andra arbetena. Det är ju roligare jobba med friska grisar, säger Kurt-Holger Eriksson.

Nils Andersson

1 miljon engelska slaktgrisar från svensk hampshire

Antalet producerade slaktsvin i England, som har svensk hampshire som far, har nu överstigit 1 miljon. Hittills har 200 levande galtar levererats till samarbetspartnern JSR Genetics och man får nya galtar varannan månad. Leveranserna började 2004.

genetik

-Det som framför allt ökar försäljningen är de svenska djurens goda hälsoläge, säger Johan Andersson, Swedish Meats och QG, monter A04:44 vid Elmia. Han har just varit i England tillsammans med Erika Bengtsson, för ett uppföljningsbesök.

-Framför allt två företag köper svensk hampshire, ett använder hampshire i sitt koncept. Det är vanligt att använda hampshire i kombination med utegrissuppfödning.

-England har stora problem med PMWS, men köparna av hampshire menar att den svenska hampshiren har större motståndskraft mot PMWS än de engelska grisstammarna.

-PRRS är också ett gissel och de engelska kollegerna underströk att vi i Sverige måste göra allt för att förhindra att sjukdomen kommer in i landet. /LG

Ramstas robot tvättar franska kaninstallar

Mer än 170 tvättrobotar har nu sålts och Ramsta Robotics, monter D04:40 vid Elmia, har återförsäljare i 10 länder. De senaste är Kanada och Norge. I Norge heter återförsäljaren Fjøsssystemer. I Finland är det Atrias dotterbolag Ro-Main som säljer.

tvättrobot

-Den nyligen avslutade lantbruksmässan i Space blev intressant för Ramsta Robotics, säger Jan Sandberg. Franska uppfödare av kaniner vill köpa maskinen för tvättning av kaninstallar. Svenska grisuppfödare kan kanske knappast tänka sig tvättrobotar som tvättar kaninburar, men i Frankrike är kaninuppfödning storindustri och rena kaninburar är lika viktigt som rena grisboxar. 15 heta förfrågningar från kaninuppfödare har den franske agenten att bearbeta i höst, förutom alla förfrågningar från grisuppfödare.

-Space var en väldigt bra mässa i år, tillägger Jan. Den bästa man haft. Då är Space ändå vanligtvis en bra mässa, den bästa i Frankrike.

-Vi har även fått igång de tyska och danska marknaderna, där det finns många presumtiva köpare, säger han. I Danmark har

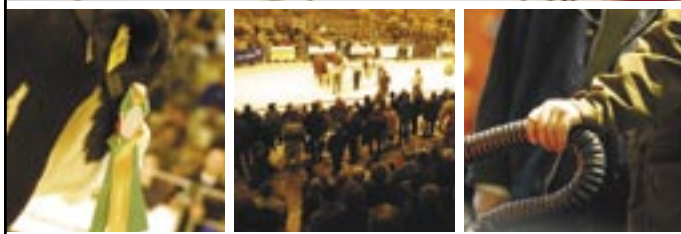
vi även en stimulerande konkurrens från ett annat märke, som dock inte är till något större besvär p g a att robotarna har ganska olika arbetssätt.

Jan berättar även att fler märken av tvättrobotar håller på att etablera sig. Ett franskt, Dussau, som utvecklats från att från början anpassats till ankleveruppfödarnas stallar, nu satsar på kaninstallarna och tänker i nästa steg ta sig an svinstallarna.

-Marknaden för tvättrobotar växer således och därmed uppträder flera konkurrenter. Men vi ligger långt framme, säger Jan. Det brukar inte bli full fart på efterfrågan, förän det är flera som slåss om kunderna. Det är tungt för ett enda företag att dra utvecklingen framåt.

Vi läste nyligen om att Hans Bergengren (tillsammans med Sten Dennew) köpt in sig i Ugglarps Slakteri. Hans är huvudägare i Ramsta Robotics med 55 %. De övriga 45 % aktierna ägs av 12 andra aktieägare, varav Jan Sandberg och Bjarne Graff, som startade Ramsta Robotics, är två. Andra namnkunniga inom svinsektorn är t ex Georg Bergengren, Böketofta, (kusin till Hans) Christer Johansson, Skälby, Enköping (Skälbyautomaten) och William Nordén, Lönhults gård, Höganäs.

Laars-Gunnar Lannhard

LANDETS VIKTIGASTE DAGAR 2006

Elmia är mötesplatsen för både lantbrukare och leverantörer. Det är här du hittar konkurrenskraften och framtidstron i morgondagens lantbruk. Traditionenligt är riksutställningar för mjölk- och kött kreatur på plats. Stor produktutställning med Årets Nyheter/Årets Arbetsmiljöprodukt, Bioenergiforum, fåravdelning, Speakers Corner med Sveriges grisproducenter, Mattorget och utdelning av Silverbilen är andra höjdpunkter du inte får missa dessa dagar. Välkommen!

18-21 OKTOBER, ELMIA, JÖNKÖPING

Elmia
Lantbruk
Djur & Inomgård
18-21 OKTOBER 2006

 Elmia www.elmia.se/lantbruksinomgard

Gleptosil vet.

injektionsvätska, lösning Gleptoferron 200 mg Fe³⁺/ml

**Järnlyftet för små grisar
som snabbt vill bli stora och starka!**

Förpackning: 10 x 100 ml.
Automatspruta medföljer
utan kostnad.

Finns på apoteket.

Pharmaxim

Tel. 042-38 54 50 . info@pharmaxim.com . www.pharmaxim.com

Ultratop

**Spackel
för golv
och
väggar**

*Vi renoverar dina slitna grisboxar
så de blir hygieniska, lättarbetade
och lättvättade!*

Se mer info i @-GRIS och i GRIS 10
2004 sid 12 via GrisPortalen.se!

Ro & Ån Handelsbolag

Askome 427, 310 58 Vessigebro
Tel 0346-25191

Rolf 0703-217118, Andrej 0705-447583
ma.askome@telia.com

Investerade 375 000 kr i fermentering Anläggningen återbetald på 6 månader!

Sommaren 2004 tog Helge Rasmussen i Lem i Vestjylland beslutet att börja fermentera fodret till sina knappt 1 200 suggor med smågrisar. Det var i samband med att han byggde ett nytt foderkök och nytt smågristall. Han tog direkt kontakt med Vådfodereksperten vid projekteringen, för att försäkra sig om att allt blev utfört som föreskrivet. Fermentering är en otroligt komplex process. Även minsta designfel kan få katastrofala följder för den efterföljande fermenteringen.

fermentering

Fermenteringssystemet togs i bruk 1 juli 2005. Start av ett projekt med fermentering är en process som sträcker sig över månader, så det är inte möjligt att trycka på alla knappar på en gång. Det är biologi det handlar om. Därför ska processen anpassas och finjusteras under en period.

Enkel uppstart i nytt foderkök

Först ska fermenteringen igång och köras så den är någorlunda stabil. I det här fallet byggdes ett helt nytt foderkök och därför var det enkelt att starta upp processen.

Kanske du då undrar vad ett nytt foderkök har med fermenteringsprocessen att göra? Jo, största hotet mot en lyckad fermentering är, i mina ögon, de bakterier som är samlade i miljön i form av bakterietrycket från grisarna själva.

Även om foderköket är nytt, är det redan mikroorganismer närvarande i miljön. Men jag vet inte vilka de är och vid vilken temperatur de arbetar. Därför anpassar jag temperaturen under de följande veckorna, så att de oönskade bakterierna inte blir aktiva.

Mjölksyraproduktionen konstaterades vara hög och det betyder att fermenteringen var i ordning. Därmed är också grisarnas magsäck i ordning.

Fiskprodukterna platsar inte

Optimeringen av fodret är anpassad så att fiskprodukterna är tagna bort från blandningen. Dels är de dyra, dels kan de ge problem i fermenteringsprocessen. Fiskprodukterna ersätter vi med soja. Optimeringen till 7-kilosgrisar är nedsatt från 12,16 % smältbart råprotein till 10,56, alltså en minskning med 13 %.

Resultat ur danska E-kontrollen.

År 2005	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
Dödlighet efter avvänjning	4,4 %	3,1 %	1,0 %	1,3 %
Daglig tillväxt gram	413	372	455	424
Fe per kg tillväxt	2,25	2,25	1,75	2,12
Foder dkr per kg tillväxt	3,47	3,51	2,57	3,11

Helge Rasmussen, kalkyl 1 200 suggor

Investering, fermenteringsanläggning	-375 000:-
Fler överlevande smågrisar	+325 000:-
Mindre arbete, mindre medicin	+187 500:-
Minskad foderförbrukning, bättre tillväxt	+500 000:-

Investering minus intäktsökning år 1

Framtida möjlighet att sänka foderkostnaden	637 000:-
	+375 000:-

Kalkyl från besättning med sjukdomsproblem i Danmark, men visar på möjligheterna om det uppstår problem även för andra grisuppfödare. Även som möjlighet till försäkring mot sjukdomsproblem.

T h: Claus Nielsen framför förrummet till stallarna hos Helge Rasmussen. Claus är fodermästare och sköter fermenteringen.

Eftersom kvarnarna är centralt placerade och producerar foder till fyra grisbesättningar på olika gårdar, har det inte varit möjligt att minska sällstorleken från 3 till 2 mm, vilket jag annars rekommenderar. Av samma orsak har det inte heller varit möjligt att ersätta andelen korn med vete.

P g a ovanstående finjusteringar har man i början valt att fodra smågrisar med torrfoder de första två veckorna. Nu utfodras smågrisarna med våtfoder först från avvänjningen. Smågrisarna avvänjs vid 6,5 kg.

Ingen mediciner har behövts

Efter 1 juli 2005 har det inte behövts någon medicin i besättningen till någon form av magsjukdom och inte heller lawsonia. Före 1 juli 2005 var lawsonia ett problem, som man medicinerade för.

Lawsonia finns dock fortfarande kvar i miljön, eftersom grisarna får utbrott av lawsonia när de flyttas till slaktsvinsstallarna på de andra egendomarna.

Resultatet från E-kontrollen finns i tabellen här intill. Där framgår att dödligheten fallit från 3,75 % till 1,15 %. Omräknat till antal grisar betyder det att Helge Rasmus-

sen kunnat leverera totalt 748 fler grisar efter det han börjat med fermenteringen. Det motsvarar 260 000 dkr, 325 000 skr. Dessutom är arbetsgången mindre och det behövs mindre medicin, vilket motsvarar ytterligare 150 000 dkr, 187 500 skr. Ökade tillväxten inte inräknad

I genomsnitt sparas 0,315 Fes per kg tillväxt, som motsvarar 0,65 dkr per kg på kalkylens nedersta rad. Det blir 14,3 dkr per gris och totalt 398 000 dkr, nästan 500 000 skr per år för Helge Rasmussen.

När han kan anpassa kvarnanläggningen, så att fodret kan optimeras på pris och inte efter norm, kan han spara ytterligare 15 % på foderkostnaderna. Det svarar mot 200 000 dkr för smågrisarna och 100 000 för suggorna. I svenska pengar är det 375 000 kr i ytterligare kostnadsänkning.

Kommer då fermenteringsanläggningen att löna sig för Helge Rasmussen? Det är den viktigaste frågan. Hela extra investeringen för fermentering var ca 300 000 dkr, 375 000 skr. Återbetalningstiden på investeringen är 6 månader!

Claus är fodermästare, svinförman, hos Helge Rasmussen, och sköter fermenteringsanläggningen.

Jens Legarth
Vådfodereksperten
0045-23349334
jel@vadfodereksperten.dk

Dalslands Gris AB valde Infomatics inredning, utfodring och kvarn

Swedish Meats ordförande Sören Kvantenå och hans familj tror övertygat på svensk grisproduktions möjligheter. I en första etapp har deras Dalslands Gris AB byggt för 506 sugor, med utrustning från Infomatic.

Ring oss du också när du börjar planera din om- eller nybyggnad!

Tillväxtbox med tvärtråg, blötutfodring och gjutjärnsspalt

Dalslandsboxen är en modifierad dansk boxtyp

Med Weda blötutfodring med BW+ bevaras aminosyrorna ända ut till utfodringstråget

Awila - kvarnarnas Rolls Royce, med hög kvalitet och kapacitet

Besök oss på Elmia i monter B02:30!

Oskarström 035-18 19 60 Vejbystrand 0431-241 24
Gotland 0498-48 19 30 Enköping 0171-910 37
infomatic@infomatic.se

Dagens ventilationssystem kan vara orsak till bokstavssjukdomar som PMWS

Många nya stora grisbesättningar har drabbats av PMWS. Veterinärerna har inga riktigt bra teorier om orsakerna, men en orsak som man trott länge på är återföring av äldre djur till yngre. Dvs att man för djur bakåt i produktionssystemet. Sture Larsson, Dalby Nova, har en liknande teori, ventilationsluften går också bakåt, i de (på papperet) moderna ventilations-systemen. Det får samma effekt som återföring av djur.

ventilation

-Ju större stallar, desto större och allvarigare problem, säger Sture. Problemet är att sedan 1980-talet, med många utomstående tyckande, har näringen tappat tron på ny utveckling och stödjer sig mer och mer på gamla idéer, dvs småskalig teknik i storskalig miljö. Detta fungerar inte.

-Jag är övertygad om att ogenomtänkta ventilationssystem är en möjlig orsak till såda-

na bokstavssjukdomar som t ex PMWS. Men att göra ett ventilationssystem som är fritt från invändningar är inte det lättaste. Ett har han dock själv patent på och det är ventilation genom gödselgångarna och ner genom golven. Tvåskiktsgolv innebär i byggnaden integrerad ventilation, till skillnad från dagens system, med jästerna efter degen-teknik. Ventilation måste förberedas tidigt, redan på ritbordet.

-Jag har sysslat länge med ventilation. Alla håller inte med mig om mina teorier och mitt namn är inte gångbart i alla läger av presumtiva ventilations- och byggnadstekniker, säger Sture. Jag försöker lösa problemen, inte följa med strömmen av tyckare. Ett är säkert, en fungerande ventilation kan inte installeras i ett redan tekniskt fastlåst bygge.

-Rådgivarna, i den mån de finns, följer de teorier som drogs upp på 1970-talet och 1980-talet och har svårt att tänka på annorlunda sätt. De ventilationssystem som finns idag är bara uppgradering i storlek av de system vi hade för 30 år sedan, möjligen med bättre fläktar och styrteknik.

-Ventilationen fungerade ibland bra, ibland dåligt i de stallar vi hade för några decennier sedan, men även om vi förfinat tekniken se-

dan den tiden, hjälper inte traditionellt byggande de som lägger 10 mkr och uppåt i nya stallar och får problem med sjukdomar.

-Veterinärerna tänker rätt är de talar om att inte återföra djur bakåt i systemet, menar Sture. Att inte flytta grisar bakåt i systemet kan vi lära skötarna att inte göra. Men hur lär man luften att inte gå bakåt i systemet?

-Dagens ventilation kan egentligen endast styra min- och maxtemperatur inne i stallen. Däremot hanterar den sällan luftkvalitet och den hindrar inte luft och smittor att vandra mellan avdelningarna i de stora stallkomplexen. Är det inte där vi har problem med de s k bokstavssjukdomarna?

Små grisar får stora grisars smittor

-I en avdelning med nyfödda grisar, eller nyinsatta, går ventilationen på mini. I några avdelningar längre bort är slaktsvinen på väg att bli färdiga och grisarna kräver mycket luft och ventilationen går på max. Då tar sannolikt ventilationen i avdelningen med vuxna grisar en del tjuvluft från avdelningarna med små grisar. De får det för kallt.

-Det kanske inte är alla värsta problemen, även om vi då för över grisarnas barnsjuk-

Rådgivningen blir framtidens problem Kunskapsbank för byggare ett måste

-Jag har varit med länge inom animalieproduktionen och har upplevt många perioder med upp- och nedgång inom rådgivningen, den bransch där jag verkat. Jag är orolig för rådgivningens framtid, säger Sture Larsson, Dalby Nova.

rådgivning

Att rådgivningen försvann från slakten som en metod att värva grisuppfödare till de egna slakterierna, säger jag inte, men jag tvivlar på att t ex LRF Konsult har möjlighet att svara på uppfödarnas behov av kvalificerad rådgivning. Rådgivning ska stå helt fri från några som helst intressen och traditioner. Den får inte ens vara i närheten av produktionsstyrande intressen.

-Jag förstår inte hur man ska säkra återväxten för kvalificerade konsulter. Var finns det t ex någon som kan göra en miljöundersökning, värd namnet? Ibland kallas en pensionerad Sture Larsson in för sådana uppdrag, men var finns mina efterträdare för detta viktiga jobb, säger Sture. Finns det någon rådgivare i landet som är värd konsulterställningen, säger han.

-Det värsta problemet är att lantbrukarna inte klarar av att upphandla stora projekt. När bygget väl ska besiktigas, finns inga hållbara handlingar som definierar mycket mer än materialåtgång och byggnadsyta. Funktionskrav kan som regel inte verifieras och ligga till grund för de tvister som normalt är en besiktnings utfall. Därmed är den bästa besiktningsman oanvändbar.

-Det vi behöver nu, när vi bygger stora dyra stallar, är kvalificerade byggnadstekniker med gedigen basutbildning, som kan se helheten, dvs fungerande produktionssystem när ett stall byggs. Vi kan inte bygga framtidens stora stallar på småskalig tradition. Den grisuppfödare sätter 10–20 mkr i ett nytt stall och sätter in djur och förnödenheter för lika mycket, måste veta att stallen uppfyller minst alla krav som ställs idag och inom rimligt framtid. Då kan man inte tillåta att smittor far okontrollerat fram och åter genom stallarna. Det är alltid de sist sålda djuren som svarar för vinsten och då kan man inte tillåta att 10 proc eller fler blir pellar, dvs utebliven vinst. Det är alltför mycket hasard i en så stor investering, om man inte vet säkert att stallet fungerar.

-Satsa på kvalificerade konsulter, uppmanar Sture, och på en konsultverksamhet som samlar och sammanställer kunskaperna kontinuerligt i en kunskapsbank som alltid är uppdaterad och åtkomlig för både konsul-

ter och enskilda som vill hämta information. Så vet jag vet finns ingen för svinproduktionen. När nu varje bonde sannolikt blir en ensam varg, som själv måste söka och vidmera den kunskap den kunskap som besluten ska grundas på.

-En sak är säker, säger han, den sista sjukdomen har inte drabbat oss ännu. Våra 10-miljonersstallar måste klara även dom. Se på fågelinfluensan, som vi kanske bara sett början på, enligt senaste rapporterna från Indonesien. Vi får inte utmana våra grisar på nya sjukdomar genom att planera stallarna dåligt. Framtidens krav måste ställas högre redan nu!

-När den enskilde bonden som idag hotar att sälja djur på en helt fri nationell eller internationell marknad, måste man erkänna att i varje fall djurproduktionen förlorad sin föreningsbundna oskuld. Ett av de första orden som måste skrotas är rådgivning. Det är dags för lantbruket att inse att goda råd, dvs kunskap och utveckling, kostar pengar och kan vara helt avgörande för framtida vinst. Det finns tyvärr bara en typ av konsult som är värd pengarna, dvs den som erhållit tillräcklig erfarenhet på toppen av en allsidig tvärvetenskaplig utbildning.

Fotnot

På grisportalen.se under Teman, Debatt finns ett inlägg som beskriver den broilerbesättning som nämns i reportaget.

Sture Larsson med en modell av sitt stall, som har två golv i skikt och ventilationsluf-
ten med smittor går samma väg ut ur stallen
som gödseln och urinen.

domar till de äldre djuren. Men i nästa av-
delning slaktar man ut och de kvarvarande
grisarna behöver inte särskilt mycket luft.
Vart tar den luften vägen, mer än ut genom
skorstenen? Jo till en yngre avdelning som
kräver mycket luft. De vuxna djurens smit-
tor förs över till de yngre djuren.

-Det blir samma effekt som om du motar
några grisar bakåt i systemet. Smittorna
drar genom stallen och smittar friska gri-
sar. Att det finns många farliga smittor i
gödseln hos äldre djur, som inte bör föras
över till de yngre, är det ingen som ifråga-
sätter. Trots alla fina ventilationssystem, får
man smittor bakåt i stallarna, säger Sture.
-Problemet är visserligen aktualiserat i regel-
verket runt stallbyggandet, men utan funge-
rande teknik är regelverket rent nys.

Ingen smittad luft ska uppåt mot taket

Sture Larssons idé är att all förbrukad och
smittad luft ska närmaste väg ut, samma väg
som gödseln och urinen. Allt förorenat åt
samma håll, med andra ord. Ventilationsluf-
ten ska ut vid gödselrännorna och ner ge-
nom golven och den ska inte uppåt taket på
insidan av stallen.

-Vi lärde oss mycket om ventilation när vi
jobbade med gasavsugen, på sin tid. På sin
tid, säger Sture, för nu säljs inga gasavsug.
Men tanken var rätt.

-Jag har sysslat mycket med fjäderfäningen
och har stött på samma problem inom broi-
lerproduktionen. Några gårdar fick under
2000-talet återkommande allvarliga sjukdo-
mar och hög dödlighet. Man sanerade, desin-
ficerade och djuren blev friska en tid. Sedan
kom sjukdomsproblemen tillbaka. Orsaken
visade sig vara att avloppet saknade över tid
fungerande vattenlås, så när vattnet i låset
torkade upp, då kom smitta från gödselbrun-
nen tillbaka till stallen och djuren blev sjuka.
Det var inte fråga om gas, utan smitta. Det
är samma problem som grisuppfödarna har
med sina luftbyten mellan stallarna.

Lars-Gunnar Lannhard

FerkoFer® är ett nytvecklade ätjärn, som
säkrar en optimal hemoglobinnivå.

Agri Syd Center Gross AB

0431-20802 • 0708-761715 • www.agrisyd.se

SOJALL FODERSYRA

- ✓ Förebygger avvänjningsdiaréer
- ✓ Ökar tillväxten
- ✓ Ersätter vassel
- ✓ Är en ren naturprodukt

Innehåll:

Vinäger, surkålsaft, pepparrotsaft

Ladugårdsinrede i Jung AB

535 92 Kvänum

Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19

Hans Højer

FarmTech a/s

Försäljning och service ring: 0045-55 45 05 50, fax 0045-55 45 05 51
www.farmtech.dk info@farmtech.dk

Torrfooder

Inventarier

PanelTech A/S

inventar til effektive svineproducenter

Ventilation & våtfooder

Pigga marknadsnoteringar nu på - www.ja.se

Jordbruksaktuellt ger dig möjligheten att enkelt jämföra
aktuella smågris- och slaktsvinspriser.

Vill du slippa surfa kan du få dem direkt hem i din
e-poslåda två gånger i veckan

Klicka in på www.ja.se och anmäl dig till vårt nyhetsbrev.

**Jordbruks
aktuellt**

www.ja.se - info@ja.se - 019-16 61 30

Mer utrymme, flyttning av avvanda resulterade i fler fall av PMWS

Smågrisar som fick mer plats i boxarna i tillväxtstallet utvecklade PMWS i besättningen. Blev grisarna flyttade till andra stallar utvecklades också PMWS. Dödligheten var i stort lika i de olika lokalerna. Detta framgår av Notat 0602 från Landsudvalget for Svin. Försöket gjordes i kontinuerlig produktion.

PMWS

Försöket blev genomfört i en integrerad SPF besättning med 100 suggor. Beläggingsgraden blev minskad för att undersöka om denna metod kunde reducera dödligheten i avvänningsperioden. Dessutom blev avvanda smågrisar från en PMWS-besättning flyttat till andra lokaler för att undersöka om grisarna utvecklade PMWS.

Lägre beläggning – ökad sjukdom
Grisar som fick mer plats utvecklade i be-

Spångbodaboxen nu med väggar 60 skiva, 40 rör

Grisningsboxen Spångboda blir Jydens huvudnummer på Elmia i monter D05:01. Men något modifierad från ursprungsmodellen, den som ritades när Spångboda byggde första stallet med Jyden-boxar.

grisningsboxar

-Vårt största problem är materialbristen. Vi får inte fram så mycket glasfiber som kunderna efterfrågar, säger Lennart Grehn, Jyden. De som köper nu får leveransen tidigast i maj. För att spara material och därmed få skivorna att räcka till fler boxar, har vi minskat höjden på skivorna till 60 cm och använder rör till de övre 40 centimetrarna.

-Enligt min mening blir boxen bättre med rör längst upp. Den blir bättre ventilerad och grisarna kan se varandra. Totalhöjden är fortfarande 1 meter. Jag har under flera år förespråkat rör längst upp, men nu är det materialbristen som gjort att jag fått min vilja fram, säger Lennart.

-Under senare år har de flesta uppfödare önskat rostfritt stål som material i ståldekaljer, men galvat stål är på väg tillbaka, säger Lennart. Orsaken är priserna på rostfritt stål, som stigit ännu mer än vanligt stål. Övre rören är inte utsatta för rost på samma sätt som stålmaterial längre ner i boxen.

sättningen PMWS, liksom grisar som blev flyttade till andra lokaliteter. Dödligheten var i stort lika.

PMWS utbryter hos grisar i åldern 4 – 12 veckor. Grisarna avmagrar och blir otrevliga. De blir bleka, får gulsot, förstörade lymfknutor och diarré. I denna aktuella åldersgrupp kan 10 - 20 procent drabbas av sjukdomen varav en del dör eller måste avlivas.

Den aktuella SPF-försöksbesättningen blev smittad med PRRS 2001 och visade sig vara positiv för PMWS 2002. Dessutom konstaterades sent 2002 att besättningen var smittad med mykoplasma lungsjuka. Grisarna blev vaccinerade mot lungsjuka vid avvänningsperioden.

I undersökningen provades om en 20 procentig reduktion av beläggingsgraden i tillväxtstallet kunde nedsätta dödligheten under denna period. Likaså undersöktes om avvanda grisar från en smittad PMWS-be-

Biogasmotor och separator för gödsel

Astimac ställer ut på 60 kvm i monter A03:02 tillsammans med sina leverantörer Vogelsang och FAN och tillsammans med grisbonden Bo Johansson, Götene, som just startat sin biogas-anläggning. Biogasteknik och gödselseparering är de största nyheterna hos Astimac. I montern visas en tysk biogasmotor.

gödselteknik

Bo Johansson har byggt sin biogasanläggning själv och använt sin egen Solbergs gödselbassäng och en del begagnad utrustning för att få ner kostnaderna. Pumpar och omrörare har han köpt av Astimac.

Bo kan berätta mycket om grisuppfödarens förutsättningar för produktion av grön el. Han ska marknadsföra biogasanläggningar och sitt koncept under namnet Götene Gårdsgas AB.

Fosfor kan säljas

-Det är ett ökande intresse för både gödselseparering och biogas, konstaterar Hans-Gösta Jönsson, Astimac. Gödselsepareringen används ofta på gårdar, där man har överskott på fosfor, men vill använda kvävet till egna lantbruket. Fosfor finns i den fasta fasen och kvävet i vätska. Den fasta fasen kan säljas till grannar utan animalieproduktion som fosforgödsel.

sättning utvecklar PMWS när de flyttas till annan stall.

Olika sjukdomsbild

Undersökningen startade i maj 2003. Tiden före försöket, från augusti 2002 till sista mars 2003 var dödligheten 26,3 procent.

Dödligheten på grisarna i de olika stallarna i undersökningen var nästan lika. Dödligheten bland de grisar som föddes upp på gården var 11,9 procent och var huvudsakligen orsakad av lunglidanden. Däremot var dödligheten på de grisar som blev flyttade till annat stall huvudsakligen tarmlidanden.

Nedgången i dödlighet före försöket 26,3 procent, till 11,9, kan inte enbart tillskrivas en lägre beläggingsgrad framgår av notatet. Besättningsägaren företog många olika åtgärder, bl a annat att tilldela grisarna olika produkter samt höja stalltemperaturen.

Men i notatets konklusion står att när grisarna fick mer plats utvecklade de PMWS. Likaså utvecklade de grisar som blev flyttade till andra stallar vid avvänningsperioden också PMWS.

I dag förekommer PMWS i Danmark mest i de svintäta områdena. I december 2005 var 626 besättningar diagnostiserade smittade med PMWS.

Nils Andersson

Per Wallgren kommenterar

-Märklig undersökning där dödligheten i utgården var 10 %, varav 9,5 hos kastrater och 7,5 hos sogrisar.

Det är notabelt att alla utom 2 grisar som obducerades där var PMWS-negativa, så de borde haft något annat som möjligen kan ha hjälp till att få två grisar PMWS-positiva.

kommentar

-Den rekommendationslista mot PMWS som danskarna har, tillämpas nog mer strikt i Sverige än den gör i Danmark. Den undersökta besättningen hade ju exempelvis kontinuerlig produktion, vilket rent krasst medför att några dramatiska förbättringar i hälsoläget till följd av 20 % reduktion i tillväxtavdelningen egentligen inte är att vänta. Denna införs ju gradvis och hela tiden finns det kvar PMWS-smittade grisar i avdelningen och detta är definitivt en sjukdom som smittar mellan individer.

Per Wallgren, SVA

Vill du jobba med något nytt?

Tå Gård söker djurskötare!

För mer information

samt intresseanmälan se: www.toe.nu

BoPil A/s

www.bopil.se

Tel. 0045-744 070 25

- allt det goda för grisstallet
- nybygge och renovering

Lösningen för lösa sugor

Säker, billig och snabb med BoPil-Transponder

Lundens Djurhälsa

Ser helheten i din besättning!

Professionell veterinär svinrådgivning

Leg. vet. Erik Lindahl

Specialistkompetens i svinens sjukdomar

Tel 070-559 12 00, 0346-912 00

Grundsystem och fasadelement
för industri, lantbruk
och bostäder
Markstöd
Specialgjutningar

MT-betong

GRUNDLIGT ARBETE MT BETONG AB

Markaryd 0433-171 91

Stallfläktar

Motorer 1-fas och 3-fas

Multi-Wing fläktpropellrar
och fläktblad.

Kundanpassad
tillverkning.

Snabba leveranser!

ANIMEK

SYSTEM AB • 262 96 ÄNGELHOLM
www.lantbruksnet.se/animek

Tel 0431-220 10
Fax 0431-222 78

Gårdsanpassade lösningar!

- Alternativa blötfoder
- Koncentrat och premixer

Vi tillverkar gårdsanpassade
premixer till 140 000 grisar
och säljer 100 000 ton blöta
fodermedel.

Gristorw till den lille grisen

Intresserad?

FoderLotsen AB

Ola Karlsson

0511-635 40, 0706-83 89 83

SOJALL GÖDSELPULVER Med garanti

Ladugårdsinrede i Jung AB

535 92 Kvänum

Tel 0512-211 10 Fax 0512-212 19

Nyhléns & Hugosons Kött AE

Stalldörrar och stallfönster

Tryckimpregnerade eller svartbetsade.
Isolerglas. Med eller utan spröjs.
Kan måttbeställas.

Getinge Snickeri

Getinge Snickeri & Trävaror AB, 310 44 Getinge

Tel 035-580 10, fax 035-583 10

www.getingesnickeri.se

info@getingesnickeri.se

Danish Crown och HK expanderar i Polen med nytt köp

Danish Crown och finska HK har genom polska dotterbolaget Sokolow köpt Pozmeat S A, som ligger nära Poznan i västliga Polen. Pozmeat är ett modernt grisslakteri med styckning och förädling och byggdes så sent som 2001, men gick i konkurs. Nystart väntas vid årsskiftet. Källa: Danish Crown.

Omlöp kan få stora, dyra konsekvenser Suggan, inte du, ska styra semineringen

Omlöp! Vad är ett omlöp och vad kostar det och vilka konsekvenser kan det få för produktionen? Ett omlöp är ju inte bara en förlorad dräktighet, utan kan även medföra en irriterande platsbrist i stallarna om det blir för många suggor som löper om. I en besättning kan man normalt klara av ett par omlöp platsmässigt. Men spårar det ur, så det blir många, så kan man få problem med var man ska placera dom här suggorna.

Omlöp

Många gånger blir man tvungen att blanda dessa suggor med andra djur, med slagsmål och en hög stressfaktor och med fler tappade dräktigheter som följd. Då är man plötsligt inne i en ond cirkel, som är svår att bryta.

Några extraboxar hjälper dig ur de små problemen

Jag tänker närmast på det vanliga problemet, att om man har en låg procent omlöp eller en sugga som inte visar brunst efter avvänjningen. Då kan man i bästa fall låta dom byta grupp om det nu stämmer i flödet. Men stämmer det inte in, eller man inte har plats till suggorna i betäckningsavdelningen, då brukar dom följa med gruppen in till dräktighetsavdelningen eller var man sätter dom någonstans. I bästa fall är dom då betäckta 3 veckor senare och är dräktiga, men när den gruppen dom skulle tillhöra ska in till grisning, då står dom utan plats. Man har kanske några småboxar man kan sätta dom i utan att blanda dom med andra, då har det ju löst sig. Men har man inte dessa boxar eller man har för många omlöp, då blir det platsbrist.

För många omlöp är inget problem, det är en katastrof

Låter man detta gå för långt så är det inget problem längre, utan en katastrof. Tro mig jag har sett det! Och detta är ju inte bara ett problem för produktionen, utan det kostar även en del. Kan man hålla nere omlöpen på en låg nivå, då är det i dom flesta fall hanterbart ekonomiskt. Men är det för många omlöp, så man börjar få tomma boxar i bb, då börjar det kosta mycket pengar. Ni vet ju lika bra som jag att det är dom pengarna som ni lever på. (Om det nu går att leva på smågrisproduktion?)

Håll koll på dräktigheten! Låt det inte gå för långt med många omlöp, för gör man inte något åt det så brukar det spåra ur! Jag vill inte sätta några siffror på vad ett omlöp kostar, för det finns så många sätt att räkna. (Lika många som det finns producenter!).

Vad kan man då acceptera i omlöpsprocent

och inte? Nu ska man inte titta bara på vad man har i omlöpsprocent, utan även vad man har för grisningsprocent. Slaktar man en sugga som löper om, utan att man betäcker om henne, så kommer hon inte med i statistiken, men hon bidrar med en sämre grisningsprocent.

Under 6 % i omlöp och över 91 % i dräktighet

Lura statistiken kan man göra, men det är fruktansvärt dumt, för man lurar bara sig själv. Våra dataprogram är först och främst till för oss själva och inte för att visa att vi är bättre än grannen.

Nu kom jag ifrån min egen fråga, men det var, vad man kan acceptera och inte. Man ska sträva efter att komma under 6 % i omlöp och hamna på över 91 % i dräktighet. Detta är inget överdrivet resultat, utan fullt möjligt att uppnå för dom flesta. Gör man inte detta så ska man kolla upp vad det är för fel.

Jag har varit med och seminerat upp ca 200 suggor i månaden och det verkar som det kommer till att bli allt fler. I de besättningsar som jag i princip är klara med och börjar släppa som konsult, har vi lyckats att få ner omlöpen till mellan 2 till 5 %. Detta med en dräktighet på 93 till 94 %, vilket är bra. Därför anser jag att det är rimligt att sträva efter 2 till 5 %, för det är ju fullt möjligt.

Vilka fel görs?

Vad görs det då för fel? Jag ska ju egentligen inte sitta här och skriva om vad du gör för fel, för då får jag ju inga jobb. Men ok, jag får hoppas att det blir något svårslöst fall över till mig!

Det generella felet i de flesta besättningsarna är att det ska gå undan med semineringsarna, så det blir färdigt någon gång. Det andra generella felet är att man tror att den här suggan som har fått 2 doser ska vara färdig. Men suggor är inga maskiner!

Besättningsägaren ofta den sämste seminören

Jag har sett, att den sämste seminören är i de flesta fallen besättningsägaren själv. Det blir inte bra att seminera och prata i mobiltelefonen samtidigt och kanske springa ifrån och kolla ditt och datt efter varannan sugga. Det blir inte bara en stress för dig som utför detta viktiga jobb, utan det blir även en stress för djuren. Har man bråttom för att man ska ut och göra något annat så blir det kattsakit av både brunstpassning och seminering.

Arbeta med – inte mot djuren

Det är suggorna som får bestämma hur lång tid och i vilken takt semineringen ska ske. Jag vet ju när jag har varit, och är ute, och seminerar. Då ser jag på blicken på den som ska betala, att den individen tycker att det tar för lång tid. Vi lägger kanske i snitt ca 2 - 3 timmar mer per omgång, beroende på

**Rådgivaren
i stallet**

PigEk

Conny Larsson
0142-760 07, 070-238 38 92
pigeek.konsult@home.se

hur många det är i gruppen, än vad dom har gjort innan. Men jag märker ju att när omlöpningsprocenten går ner och dräktigheten ökar, då är detta problemet ur världen.

Alltså, låt semineringen få ta den tid som behövs, och framförallt, låt djuren få bestämma takten. Nu finns det även inom detta jobb viss rim och reson. Det går ju inte att stå och somna. Utgå från grundreglerna: Undvik stress, bra halm, god hygien, så bra hull som möjligt på suggorna, men ej feta. Utför en bra seminhantering och ha en bra seminförvaring. Därtill kan man gärna lägga till; ha en bra dokumentation och se framför allt till att du vet vad du gör.

Hur man gör, vad man gör, när man gör, om man seminerar i ätbåset eller inte har ingen betydelse, bara det blir bra. Och framför allt, fungerar det inte så ändra på vad du gör tills det fungerar!

Ha koll på hälsan

Har du en betäcknings- och brunstkontrollrutin som har fungerat bra tidigare, som plötsligt börjar fungera dåligt, så kolla så det inte ligger något hälsomässigt bakom. Kanske smittsamma livmodersinflammationer eller dylikt som måste åtgärdas.

Hoppas att detta inte blev för mycket information, men jag har sparat några äss i rockärmen för säkerhets skull:

- Tänk på att betäckningen är motorn i din produktion. Håller du oljan fel i motorn, så blir det haveri!
- Vill du ha hjälp med att förbättra din produktion? Det kvittar vad du har för problem, stora som små: Tveka inte, ring mig och hör vad jag kan hjälpa dig med.

Conny Larsson
PigEk Konsult
pigeek.konsult@home.se

Läs mer av Conny Larsson

Vill du läsa fler artiklar av Conny Larsson?

Gå in på grisportalen.se och läs artiklarna i datorn!

Kom och prata semin med oss!

På Elmia Lantbruk handlar det om semin i vår monter. Titta in och lär dig mer om hur vi arbetar för högsta kvalitet!

Vi ses på Elmia i monter A05:28!

avelspoolen.se

Samarbete för framgång

Svenska Avelspoolen AB, Vasagatan 29, 541 31 Skövde
tel 0500-48 30 65, fax 0500-48 33 70

Fribergs
Pump & Copter

▲ CENTRIFUGALPUMPAR RF

Robust konstruktion och lätt anpassningsbar till varje anläggning. Finns i en mängd utföranden.

▲ DISKSNURRA RF

Mycket effektiv och lätt installerad. Anpassningsbar för olika tankar.

▲ OMRÖRARE RF

Robust konstruktion, lätt anpassningsbar för olika insvetsningsflänsar. Finns i en mängd olika utföranden.

För mer information, ring oss på 0512-300040 eller besök oss på: www.fribergs.se

Fribergs Verkstäder AB

Håkantorp, S-534 96 VARA, Sweden

Telefon 0512-300040

Telefax 0512-60100

E-post info@fribergs.se

Utgödsling • Stålbbyggnader • Hydraulcylindrar

www.lr-system.se

LR-System AB

Byggnadskonstruktioner i stål

260 70 Ljungbyhed • Tel 0435-44 07 60 • Fax 0435-44 03 97

Svea Ventilation

Både mekaniskt och naturlig ventilation anpassad för krävande förhållanden. Med en bra stallmiljö ökar förutsättningarna för bra resultat.

Din leverantör till grisstallet

Simia

Välkommen
till Elmia
monter
B03:52!

Vingåkersvägen 73, Box 38, 641 21 Katrineholm
Tel: 0150 - 48 77 00 Fax: 0150 - 48 77 77

www.sveaverken.se

Grisen efter valet och kvalen

Valet är just över och ministerlistan kom för en stund sedan. Ett nytt, oprövat och välsminkat lag har kvalat in till landets högsta politiska ledning. Snart får vi också vänja oss vid nya namn och ansikten på myndigheter och verk. Höjdare på Djurskyddsmyndigheten och Glesbygdsverket var först ut i pressen och undrade vad som ska ske med deras jobb!

ekonomi

forskning

Vad gott kan svinnäringen vänta sig av förändringar framöver? Det primära jordbruket som leverantör av "grisar och potatis" - vår beteckning för traditionell livsmedelsproduktion - var knappast nämnt varken i valrörelsen eller i regeringsförklaringen. Men miljö- och energitjänster från landsbygden diskuterades desto mera.

Förlita er inte på politiker, sammanfattade en stor jordägare och riksdagskandidat sitt inlägg under en överläggning i KSLA veckan före valet. Bra att minnas. I regeringens program för fyra år sedan beskrevs ju jordbruket som en framtidsnäring. Vad blev det av det? Vi ska kanske framöver ha mindre av central politik och lita mer på egen och lokal förmåga och företagande. Men visst känns det bra att den nya jordbruksministern presenteras just som jordbruksminister och inget annat och att han själv är jordbrukare.

Varför så få som investerar?

Varför är det bara enstaka som investerar i animalie- och vegetabilieproduktion? Rubriken är hämtad från ovanstående möte som hölls på Alnarp, videosänt från huvudstaden. Frågan ställdes till bl a två kvinnliga investerande lantmästare. Som skäl till ökade satsningar i köttproduktionen angavs dels den beklagliga nedgången i antalet djur (sedan 1997 slaktas 1 miljon färre grisar vid våra slakterier), samtidigt som köttkonsumtionen ökar, dels att den som vill investera nu blir allmänt väl bemött (utom av en del banker). Man sa också att det trots allt finns en positiv och till investeringar sporrande tävlingsinstinkt bland vissa unga uppfödare.

Brist på kapital, svårighet att hitta kompetent, anställd personal nu när företagen växer, höga byggkostnader (34% mer än i Danmark) samt slaktens stela struktur och avsaknaden av en plan för gemensam branschutveckling, stod högst på listan över bromsande faktorer.

Kött- och charksektorns representant på mötet betonade det nödvändiga för dem att sänka kostnaderna, produktutveckla och att "göra bra affärer". Billigare och bättre kvalitet var nyckelorden. Man kan fråga sig vilket led i köttkedjan som är effektivast i ett läge, där uppfödaren får nöja sig med 13 kr

av ett skinkpris i butiken på 75 kr per kg, slakt/styckning behöver 37, grossisten 13 och de övriga 12 kronorna utgör moms. Och det räcker inte att några få stora uppfödare får en krona mer per kg.

Alla måste med!

Vi är små på marknaden, vår årliga spannmålsproduktion på 5 milj ton mot EU:s 250 milj nämndes som exempel. Danskarna och andra ser inte ett samgående med oss som en god affär. Varför offra så mycket krut på svensk köttexport, då vi ha brist inom landet? Den frågan ställde för övrigt t o m den avgående statsministern och nyblivne jordpatronen nyligen i en lantbrukstidning, i vilken han också välkomnades som medlem i LRF. Och så dessa svenska mervärden, som man återigen talade om, men som få är villiga betala för. Är det inte tid att byta strategi? Vi har tidigare i dessa spalter frågat om man kan tala om mervärden om inte efterfrågan och betalningsviljan för detta extra finns.

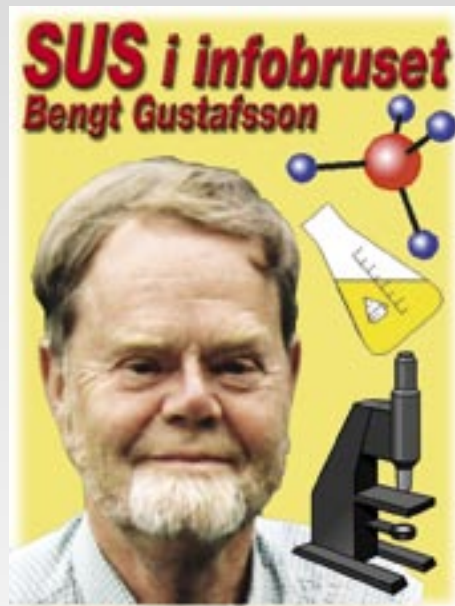
Tag hand om hemmamarknaden, uppmanade man, och se till att förädlingsvärdena stannar inom landet. Skärp kraven ordentligt vid offentlig upphandling av kött. Det ska kännas att inte köpa svenskt. Men vem kommer att ställa upp för livsmedelssektorn på det sätt som t ex den gamle metallbasen Göran Johnsson gjorde för några veckor sedan, då det värdefulla som Volvo representerar ansågs hotat av utländska intressen?

Landsbygdens nyckelroll

Flera av oss minns den tid då svensk produktion av "grisar och potatis" var en hörnsten i krigsberedskapen och avgörande för rikets säkerhet och folkets trygghet. De som då ägde djur och jord behandlades med respekt både av storstadspress och annan överhet. Förhandlingsläget var gott och jordbrukarkåren samlad. Varken en ny Dackefejd eller något grisuppror behövdes för en anständig debatt.

Landsbygdens folk har nu åter en liknande sits i sin roll som ägare av spannmålsarealen, den energiproducerande skogen, slätterna där de tiotusentals nya vindkraftverken ska stå och susa, markerna där miljontals kilometer av "Gudrunkablar" ska grävas ner, nya vägar och golfbanor anläggas, småindustri, turistanläggningar och bostäder etc byggas. Och där de många gröna jobben ska skapas. För de kommer ju inte av sig själva. Gilla nu läget och sjabbla inte bort det övertag landsbygdens folk och kommuner är på väg att få i den nya verkligheten, där småföretagandet ska underlättas, regelbördan lättas och alla regioner ges en chans att växa.

Lantbrukskooperationens roll frågades det om på KSLA-mötet. Jo, den behövs ju för ett samlat utbud, men ansågs ha en lång väg att gå innan den kunde kvala in i framtidens proffsiga. I ovan nämnda tidningsartikel fick som sagt, avgående statsministern ett varmt välkomnande som ny föreningsmedlem. Tung förtroendepost kunde han ock-

så påräkna. I politiken brukar man som nykomling få prya några år, men i kooperativet kan det gå undan!

Forskningen och SLU nämndes inte alls och några önskemål om projekt framfördes följaktligen inte. En given forskningsuppgift borde väl i rådande läge vara att reda ut hur produktion av etanol (energi) kontra svinfoder (biprodukt) ur spannmål ska avvägas. Inhysnings- och byggnadsfrågor bör också fortfarande behöva en mäsja. Grisningsboxen t ex. Dess mått och utformning ur djurens synpunkt har i årtal intresserat forskare, byråkrater och lagstiftare. Men där finns också en skötare i stallet som ska tycka att jobbet är lockande. Hans arbetsinsats kräver både tid, fysisk ansträngning och utrymme för bekväma och säkra arbetsställningar m m. Komplexa frågor som få, om någon, forskar på i dag. Fyller ekologiskt jordbruk och dess produkter vad de lovar? Vi utfodrar våra kor fel, läser jag någonstans. Ligger vi då helt rätt i svinutfodringen?

Nya signaler till forskarna

Det saknas inte uppgifter för forskning och utvecklingsarbete kring vår köttproduktion, men "grisar och potatis" ligger inte i tiden som forskningsobjekt. Men vi har nu som sagt en äkta jordbruksminister och sedan 1977 ett Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) med bl a drygt 3 000 studenter.

Det för oss över till några reflexioner om SLU och universiteten i allmänhet. Man måste idag forska på det man får pengar till. Professorerna använder större delen av tiden till att söka anslag och flörta med penningbeviljande myndighetspersoner. Nu lovar den nya regeringen här en s k återställare, i det att fakultetsanslagen till universiteten kommer tillbaka och planeringen av forskningen blir mindre styrd. Bra, det kommer att frigöra tid för huvuduppgifterna att forska, undervisa och informera, i SLU:s fall inom områdena "maten, djuren, skogen, landsbygden och marken".

Men bara tre procent av allmänheten vet

vad SLU är, läste jag i Sydsvenskan. Därför ska nu 13.5 milj kronor satsas i en marknadsförings- och profileringskampanj för att göra universitetet känt. Lyckas det bör det få positiva spin off-effekter på hela den gröna sektorn.

Våga bygga

Det är naturligtvis för tidigt att redan nu bedöma hur det blir för näringen efter valet. En rad personer, kollektiv och myndigheter ska finna sina arbetsformer, eller kvala in, som vi uttryckt problemet här. Decentraliserade projekt där lokala beslut och samlade resurser är grundstenar blir avgörande för vår landsbygds och köttproduktions utveckling. I det sammanhanget är t ex KLS omskrivna köttavtal med ICA intressant och ett därmed sammanhängande våga bygg-projekt som syftar till att stimulera till ökade investeringar i sydöstra Sverige.

Bengt

033-222 333

www.dalsjoforsslakteri.se

Här har du rätt desinfektionsmedel!

- För desinfektion i alla djurmiljöer
- Mycket bred effekt på virus, bakterier och svamp
- Dokumenterad säker effekt på Lawsonia, Brachyspira hyodysenteriae och Brachyspira pilosicoli
- Riskfritt för djur, människor och miljö
- Dosering 1 %

Välj Virkon S när du vill vara säker på bästa och bredaste desinfektionseffekt.

Beställ nya "Desinfektionshandboken" på telefon 042-38 54 55 eller via vår hemsida www.pharmaxim.com

Pharmaxim

Tel. 042-38 54 50, www.pharmaxim.com

Finns att köpa i Lantbrukets handel, Granngården, Nordpost, Boleprodukter, Gårdsservice Sverige och Willab.

Big Dutchman

Elmia

Möt oss på Elmia
i monter A06:58

Har ni frågor eller funderingar på att bygga om eller till,

tag gärna kontakt med
Mats 070-542 0509
eller Peter 070-644 50 02

MATSLANTBRUKSMONTAGE

Gammeltråvad, 534 92 Tråvad
Tel 0512-205 09
mlm.bigd@telia.com

5 000 avelsgrisar ska testas per år i Finlands nya station i Längelmäki

7 mars invigdes den nya finska svinavelsstationen i Längelmäki, mellan Tammerfors och Jyväskylä. Finlands jord- och skogsbruksminister Juha Korkeaoja invigde och invigningsfesten hölls i gödselbrunnen, i ett för tillfället uppsatt stort tält.

ny avelsstation

Den nya stationen ersätter sju gamla stationer. Så många stationer fanns när en ny stor station började diskuteras 1996 och en stiftelse bildades för att förbereda den stora gemensamma stationen.

2003 blev det emellertid en kris i finsk svinavel, då Atria, LSO och deras avelsbolag Finn-pig valde att gå samman med Sverige och Norge. Detta samgående blev emellertid inte av och i stället ändrades fusionsintentionerna till att enbart omfatta QG i Sverige. Finska aveln delades nu i två läger, där ett ville samarbeta med Sverige och importera kunskap och avelsdjur, lantras och yorkshire. Trots detta önskade avelsuppfödarna i detta läger stanna kvar i det finska inhemska samarbetet och ville satsa på den nya stationen.

2004 bildades ett aktiebolag, Finlands Svinavel, för att driva stationen. Detta bolag ägs av Faba till 29 proc, Snellmans till 17,5 proc och Pouttu till 13 proc. 64 avelsdjursuppfödare, bl a österbottningar, äger 32 proc. Platsen Längelmäki valdes, därför att det inte produceras många grisar i området och därmed minskar smittriskerna. Platsen ligger ändå centralt och tillgängligt till för bl a transporter.

Kommunen byggde

Ett fastighetsbolag, där Längelmäki kommun äger 60 proc av akterna, har byggt och äger anläggningen, som sedan hyrs av Finlands Svinavel AB. Investeringen uppgår till 2,2 milj euro och har finansierats av Bir-

Nya försöksstationen i Längelmäki.

Finlands jord- och skogsbruksminister Juha Korkeaoja invigde.

kals TE-central med 0,5 milj euro och resten via ägarföretagen i Finlands Svinavel AB. Avelsproducenterna har satsat aktiekapital i Finlands Svinavel AB, men inte i själva bygget.

Faba, Finnish Animal Breeding Association, är den finska organisation som svarar för svinaveln i Finland och ska driva försöksverksamheten. Fem personer ska jobba på stationen, men personal vid Faba i Dickursby jobbar också med försöken.

Mångdubblad testverksamhet

-Den nya stationen blir mycket viktig för finländsk svinavel i framtiden, säger Tomas Gädtnäs, direktör vid Snellmans och ordförande i Finlands Svinavel AB. Testningsverksamheten kan mångdubblas, vilket gör att vi kan få fram ännu bättre galtar. De galtar som selekteras i Längelmäki går till de båda galtstationerna i Ilmajoki och St Karins. Där sker spermaproduktionen och därifrån sker distributionen av sperma till smågrisbesättningarna.

-Alternativet till prövningsstation är att selektera fram avelsdjur ute på gårdarna. Detta är inte alls lika tillförlitligt. Första provade grupperna lämnar stationen i maj. 100 smågrisar på 25 kg tas in på stationen varje vecka. De väger 100–125 kg när de tas ut. Kapaciteten är 5 000 provade djur per år i 14 avdelningar. Hela bygget är på 3 000 kvm.

Vilket slakteri som ska slakta och provstycka försöksgrisar är inte klart ännu. Man tar in anbud.

Billigt att förebygga, dyrt att städa upp

Jordbruksministern sa vid invigningen att det sker mycket samarbete över landsgränserna numera, både i fråga om avel och annat, men att det är viktigt för Finland, dess industri och konsumenterna med inhemska avelsverksamhet. Inte minst därför att Finland har en snart unik hälsosituation, som bara blir mera värd för varje år.

-Avsaknaden av djursjukdomar har gett Finland betydande konkurrensfördelar när det gäller förädling och försök. Vi måste göra allt för att behålla denna status, sa han. Det är billigare att vidta preventiva åtgärder för att hålla sjukdomarna borta, än att städa upp efter epidemier. De preventiva metoderna är i grund och botten enkla.

Som vi kommer ihåg stupade det finsk-svenska avelssamarbetet på att de finska myndigheterna ville vara försiktiga med import av svenska avelsdjur till Finland.

Jordbruksminister Korkeaoja sa också att han nu utreder investerings- och inkomststöden för de närmaste åren, där även grisproduktionen är berörd.

-Grisproduktionen är en av de branscher som genomgår snabb förändring. Det är viktigt att utvärdera stöden och skapa en bra grund för en långsiktig verksamhet inom ringen, sa han.

Utfodringsstationerna granskades.

Välj det effektivaste desinfektionsmedlet!

Ytdesinfektion P73

- bred verkan • snabbverkande
- ej giftigt eller korrosivt

Användningsområden:

Heltäckande ytdesinfektion. Verkar omedelbart. Kräver ej efter-sköljning. Dosering 1-4%. Fraktfritt från 100 liter.

Läs gärna mer om desinficering i Pig Nr. 33 länk:
www.pigforsok.nu. För info och priser se www.ergomiljo.se

Med vårt dimningssystem
är möjligheterna många

Öppettider:

Måndag - Fredag 07.30 - 16.00

Tel: 044-700 02, 702 30

Fax: 044-700 70

Mobil: 070-694 37 97

E-post: info@ergomiljo.se

www.ergomiljo.se

Besök oss på Elmia
i monter A04:46

ERGO MILJÖ

Allt in, allt ut bästa sättet motverka lungproblem

I grisbesättningarna finns en blandning av olika smittämnen. En del av dessa ger lungsjukdomar. Danska undersökningar visar att frats, från avvänjning till slakt, ger bäst resultat när det gäller att hålla styr på lungsjukdomarna. Dvs, frats ger högst tillväxt, kortast produktionstid och minst antal grisar med lungsjukdom. Dessutom lägst procent lungor som är angripna av lungsjuka.

lungproblem

Det är veterinärerna Poul Baekbo och Markku Johansen, Danish Meats Association, som redovisar problemen. Lungsjuka kan orsakas av mykoplasma, (allmän lungsjuka), pasteurellabakterier, AP-bakterier *Actinobacillus pleuropneumoniae*, influensavirus och PRRS-virus.

30 - 60 gram mindre tillväxt per dag

Vid svårare angrepp av allmän lungsjuka växer grisarna 30 - 60 gram mindre per dag. Därmed ökar produktionstiden liksom kostnaderna. Mykoplasmainfektion i lungorna öppnar även vägen för andra smittämnen, följdinfektioner. Dessa följdinfektioner förvärrar sjukdomen. Det uppstår komplicerad allmän lungsjukdom. Den mest allmänna följd-sjukdomen orsakas av bakterien *Pasteurella multocida*. Några pasteurellabakterier producerar toxiner eller giftämnen. Enligt danska försök har tillväxten försämrats 10 - 20 procent. En nedsättning av tillväxten med ca 100 gram per dag.

Actinobacillus pleuropneumoniae, AP, förekommer mest i form av AP2 och AP6. Vid AP2 smitta ses typiskt ett våldsamt utbrott med många sjuka grisar och en hög dödlighet.

Stor reduktion av lungproblemen i Danmark

I Danmark har en stor reduktion av lungproblemen kunnat ske med införandet av frats med allt in - allt ut. Den dagliga tillväxten är bäst i besättningar med frats. Tvåa är FTS jämfört med kontrollbesättningen. I och med en bättre tillväxt har produktionstiden för frats också minskat drygt två veckor, bättre tillväxt, än kontroll och en vecka bättre än FTS.

Störst är skillnaden i procent grisar med lungsjukdom. Där hade kontrollgruppen 39 procent, FTS 4 och frats 2 procent. Omfattningen av lungsjuka, % av lungorna som är angripna, halveras med uppfödningssmodellen. Kontrollen hade 8,7 procent, FTS 4,4 procent och frats 2,3 procent. Tyvärr finns ing-

en uppgift om foderförbrukningen. Men den stiger oftast när ett djur är sjukt.

Förbättra immuniteten

I Sverige har det sedan början på 1990-talet nästan enbart funnits sektionerade stallar i besättningarna. Därmed kan en del lungproblem minska. Men det gäller att grisarna har bra immunitet, både mot lungbakterier och mot andra bakterier. Ett sjukt djur smittar lätt ner kollegerna i boxarna runt om plus att en del kan följa med ventilationsluften ut i atmosfären.

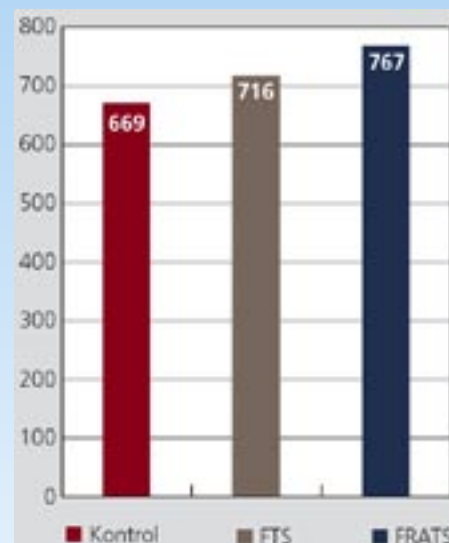
Kanske är det bra med en högre avvänningsålder och en direktflyttning till slaktsvinstallet, oavsett integrerad besättning eller mellangårdsavtal. Då minskas arbetet med en flyttning och en tvättning av stallavdelning.

Efter samtal med många producenter kan den enskilde grisens immunitet förstärkas vid en högre avvänningsålder. Detta eftersom grisens eget immunsystem inte är färdigutvecklat förrän vid 8 - 10 veckors ålder.

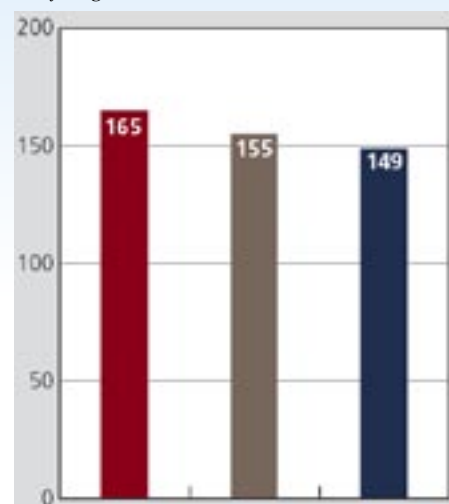
Men även med utfodring av naturmedel ökar friskheten hos grisarna, enligt producenter. Flera uppfödare uppger att de sett en klar förbättring. Det är synd att det inte finns några forskningsresultat. Kanske är det för enkelt?

Vissa bakterier är resistent mot viss antibiotika och som då kan följa med köttet och även infektera de människor som äter detta, som t ex salmonella.

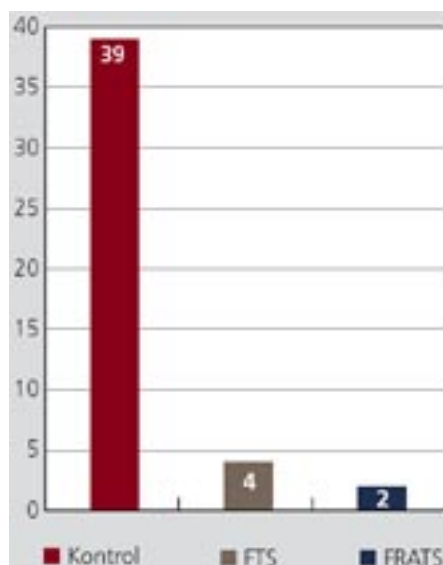
Nils Andersson

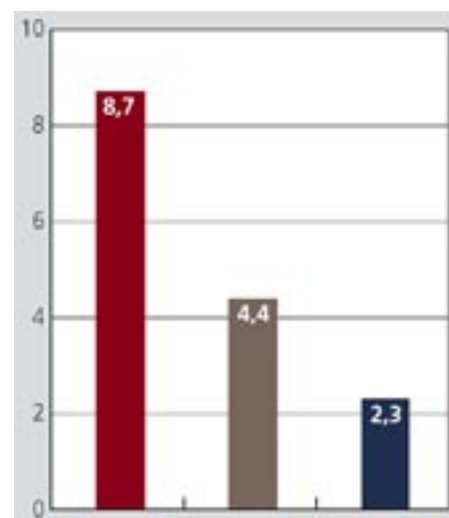
Daglig tillväxt på grisarna i gram, från avvänjning till slakt.

Produktionstid, i dagar, från födsel till slakt.

Även antalet angripna lungor är klart högre i de danska konventionella stallarna jämfört med FTS och frats.

Procent av grisarna med lungsjuka. I de danska "normalbesättningarna, finns ca 10 ggr fler infekterade grisar jämfört med FTS stallar och ca 20 ggr fler jämfört med frats, från avvänjning till slakt.

KVALITETS- UTGÖDSLINGAR

Sedan 1959

För alla
djur!

Vänd er med förtroende till
AB HARRY JOHANSSONS UTGÖDSLINGAR

310 40 HARPLINGE. Tel 035-550 33, 551 34, bost Rolf 035-524 07. Fax 035-550 83

• Elektrisk utgödsling med nylonlina • Hydraulisk tryckutgödsling • Helhydraulisk linutgödsling

KVM Traktorelverk

med lågvarvig 1 500 varvs generator

16 kva och 30 kva

Klarar att starta dubbelt så stor elmotor som högvarvigt! Kompletter med trepunktsfäste, 16 amp, 1-fasuttag, 32 amp, 3-fasuttag, Voltmätare, amperemätare, hertzmätare, timräknare, jordfelsbrytare, automatsäkringar, över-under-spänningsskydd.

16 kva **NU: 16 800:-** 30kva **NU: 19 800:-**

**Kvånum
Järn**

Storgatan 10
535 30 Kvånum

Fax 0512-931 33

kvanumsjarn.se kvanumsjarn@telia.com

Ring **0512-930 55** och beställ eller begär mer info! Moms tillkommer. Fraktfritt över 2 000:-. 1 års garanti.

LANTBRUKS- BYGGNADER

djurstallar fodersilor
inredningar betongspalt
ventilation utgödslingar
utfodringar gödselbehållare

Stallbyggen AB

Löparevägen 2, 294 39 Sölvesborg

Tel 0456-104 01, 148 01

Gödselbrunnen fungerar bättre om du skär halmen!

Tryckskär din halm, då stannar mögelsporerna kvar på ströet och du slipper andas in dem.

Brandsäkerheten får du på köpet!

Planera Din
ströhantering nu!

Skogaby Stallmiljö

Lamur Spädgris-Automat

RÄDDAR LIV OCH PENGAR

Spar pengar och gör en extra inkomst med Lamur mjölkersättningsautomat för spädgrisar. Enkelt och bekvämt utan passning ger den spenvarm mjölk dygnet runt. Det är en säker investering som höjer resultatet i grisuppfödningen.

LAMUR FODERSYSTEM HB

Box 124, 310 40 Harplinge

Tel. 035-550 33, 551 56

Fax. 035-550 83, 551 56

- Inomgårdsmekanisering -

SIKO® AB

Inredningar, utgödslingar & ventilation
Utrustningar & tillbehör = Allt för ditt behov

273 98 SMEDSTORP • 0414-513 00

www.smisthorp.com

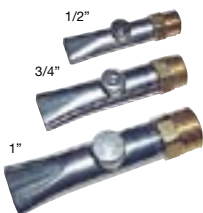

Beställ
"BOLE-Katalogen"
GRATIS!

www.bole.nu

BOLE-Produkter AB
Håstaängsvägen 1
824 40 HUDIKSVALL
0650-54 24 70

Ventiler och tillbehör för vatten till svin

- * Serie standard - bit- och trågventiler
- * Serie super - för extra mycket vatten
- * Serie ställbara - för olika vattentryck
- * Bitknappsventiler - minimalt spill, hygienisk
- * Drickskålar - Drick-O-Mat

Kolla vårt stora urval och våra priser!

jalmarson **STINGY**

Skjulstagatan 10, 632 29 Eskilstuna
Tel 016-12 04 15 Fax 016-12 04 18

FURAB AB

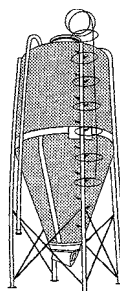
Silo Nya el. beg.

Postadress
Furuskogen
532 95 SKARA
Sweden

Telefon
0511-213 85
Fax
0511-215 85

Välkommen till
monter B06:53
på Elmia!

info@furab.se
www.furab.se

Håkan Svensson och Jonna Andersson uppskattar det enklare arbetet med att ge ströjárn.

25 öre lägre kostnad per smågris och mindre jobb med FerkoFer

Sedan maj har de 560 smågrisarna per grisningsomgång vid Bollerup fått FerkoFer ströjárn. Resultatet är likvärdigt med injicering, men kostnaden är 25 öre per smågris lägre, samt att ströjárn kräver mindre arbete för personalen.

ströjárn

-25 öre är pengar det också, säger svinförmannen Håkan Svensson, Bollerups Lantbruksinstitut Naturbruksgymnasium. Men framför allt är det bra att slippa injiceringarna. Ingen gris har under 80 hbg per liter blod vid blodprovtagningarna vid 10 dagars ålder och innan avvänjningen vid 5 veckor. Enstaka har varit under 90, men det inträffar även när vi använder järn för injicering. Vi ger FerkoFer till smågrisarna tre gånger, måndag, fredag och måndag efter grisningsveckan. Ett mått FerkoFer läggs under smågrislampen. Efter morgonutgödslingen går vi en runda i stallarna och då har vi med oss burken med ströjárn och lägger järnet under lampen.

-Vi planerar så, att vi strör mindre hos smågrisarna, de dagar vi lägger ut järnpreparatet, berättar Håkan. Vi använder mycket halm,

men det bör vara något så när fritt från halm under lampen när järnet läggs ut, på betonggolvet. Detta är nog enda rutinen som behöver vidtas, för att övergå till ströjárn.

-Innan vi prövade FerkoFer, har vi provat andra ströjárn, bl a föregångaren FerroOne. FerroOne skulle strös fem dagar i sträck.

På golvet eller i tråg

-Det var till att börja med diskussioner om vi ska lägga FerkoFer i tråg eller på golvet. Till att börja med lägger man ströjárn på golvet, men sedan förespråkar en del användning av tråg. Vi prövade en typ av tråg som marknadsförs tillsammans med FerkoFer. Vi utfodrade 7 kullar i tråg och 7 kullar på golvet. Det syntes ingen skillnad, varför vi nu alltid utfodrar på golvet.

-Om antalet ledinflammationer minskat sedan vi övergick till ströjárn, har jag ingen statistik på, eftersom vi inte registrerat iakttagelserna. Men mellan tummen och pekfingeret mätt, har de i varje fall inte ökat. De bör ju minska.

-Smakligheten ser ut att vara god. FerkoFer luktar inte järn, som många andra preparat, utan har en sötaktig lukt. Det verkar som om grisarna tycker samma. Numera använder vi inte injiceringsjärn alls i stallarna och efter användning på de första 3 000 smågrisarna, ser det ut som om vi fortsätter med FerkoFer, säger Håkan Svensson.

FerkoFer tillverkas i en ny fabrik hos Biofiber Damino i Danmark och säljs av Agri Syd, monter A08:38 vid Elmia. Varje korn är en liten kula som innehåller rent järn och ingen annan energi.

Se källmaterial grisportalen.se, Agri Syd.

Ica blir KLS partner

KLS och Ica ska inleda ett djupgående samarbete, där Ica förbinder sig att köpa viss avtalad volym kött och chark och ta anatomiskt ansvar för avsättningen, dvs man köper samtliga detaljer som styckas av grisen. Charkanläggningen i Göteborg utvecklas, medan anläggningen i Billsholm säljs till före ägaren Olle Karlsson.

-Jag är väldigt nöjd, det här är framtiden, säger Mats Olsson, Ljungbyholm, KLS ordförande, om uppgåelsen med Ica. Ica är vår nya samarbetspartner. Vi ska hjälpas åt att kapa kostnaderna och utveckla KLS. Ica och KLS slår ihop sina påsar. Det här är något helt nytt för svenska slaktbranschen.

Mer plast i boxväggarna

Hos Skiold Datamix, monter D04:30, är det fokus på utfodring och ventilation, men även på väggmaterial till grisboxar.

-Det är inte bara betong numera, säger Ulf Nystrom, utan mycket plast, både plastplank och plastpaneler. Panelerna är större, som slutna skivor, mer hygieniska och lätta att hålla rena.

Den nya ventilation som visades vid Agromek finns med även på Elmia. Den kan synkas med dimning och kylning.

-Energifrågorna är ofta mycket viktiga att lösa på bra sätt i de energikrävande grisstallarna. Söderut satsar man ofta på värmepumpar, men i Mellansverige ofta på havrebrännare, säger Ulf.

Ny seminaringsbox

Infomatic, monter B02:30, har tagit fram en seminaringsbox av egen tillverkning. Det är en box som är lätt att gå in i, vilket många som vill ha. I tillväxtboxarna har väggski-vorna bytts från plyfa till plast av holländskt fabrikat.

Nya foderventiler

MLM, monter A06:58, fokuserar också på utfodring och ventilation och visar bl a Big Dutchmans foderventiler, som premiärvisades vid Agromek. Den monteras och demonteras utan verktyg och är därmed servicevänlig. Membranhuset har skruvlock.

En annan nyhet är handdatoren, som man kan manövrera det mesta med i stallet, i stället för från PC:n på skrivbordet. Big Dutchman har även ett nytt visualiseringsprogram.

Vid EuroTier för två år sedan visades en dim- och kylanläggning och kan synkroniseras med ventilationen. Den fanns inte med på Agromek, men finns nu med på Elmia.

Inga danska smågrisar till Halland

Anders Månsson, Orrebergs Lantbruks AB i Halland, har dragit tillbaka sin beställning av smågrisar från Danmark. Han har låtit sig övertalas.

-Det är olika omständigheter som gör att jag avstår från import just nu. Övertalning är en, säger Anders.

-Men importregistreringen gäller ett år och jag ska fortsätta undersöka frågan. Jag tror inte mindre på danska smågrisar i dag än i går.

-Helst vill jag ha svenska smågrisar, men när de inte går att få, måste jag tänka i andra banor.

-Bland alla som är emot importen hör Jordbruksverket, som ställer stora krav för att importera. Hur det går ihop med den fria rörligheten i EU, förstår jag inte. Men både Jordbruksverket och Djurskyddsmyndigheten bör ta sig en ordentlig funderare på vad de ställt till med för den svenska grisproduktionen, när man åstadkommit den här smågrisbristen, säger Anders.

Ny klassningsmetod prövas i Frankrike

Frankrike ska pröva CSB Image-Meter för klassificering av slaktkroppar, en ny metod. Förvaltningskommittén för griskött godkände 12 september att Frankrike inleder dissekeringsförsök. Källa: Förvaltningskommittén.

Spannmål och fodersilos

Silos för lagring av spannmål med aktiv ventilation för luftning av spannmål.
Transportörer för fyllning och uttagning.
Maskiner för foderproduktion.
Kompleta spannmålsanläggningar.

BIN Ltd är ett polskt företag som har tillverkat silos sedan 1980.
Totalt har företaget levererat 38 000 spannmålsilos med
lagringskapacitet 3 000 000 ton.
I Danmark har BIN silos sålts i mer än 10 år.
Idag marknadsförs BIN silos över hela Europa.

Nr	Silos modell	Volym m ³	Lagringskapacitet t	Diameter m	Total höjd m
1	BIN 10	13	10	2,29	4,30
2	BIN 20	27	20	3,16	6,66
3	BIN 30	38	30	3,16	6,66
4	BIN 50	77	60	4,40	8,92
5	BIN 60	90	70	4,40	7,87
6	BIN 100	154	100	5,35	8,17
7	BIN 100ALJ	177	130	5,35	10,27
8	BIN 200	280	200	6,66	10,66
9	BIN 200ALJ	347	250	6,66	12,55
10	BIN 300	494	300	6,66	14,85
11	BIN 1000	1268	950	11,46	16,88
12	BIN 1500	1957	1150	14,32	12,55
13	BIN 1500	2019	1500	14,32	16,50

Torgil Johansson
L Isie 116, 231 97 Klagstorp
Tel. 0410-270 02
Mobil. 0709-15 67 01/02
E-mail. torgil@sodraaby.com

Groba
feeding systems

Res till Brasilien!

Vinterkurs med Bondepraktikerna

19/1 - 4/2. Tel 0430-700 13. Se vidare GrisPortalen.se

Perstorp Ättika

- Ättika är en effektiv pH-sänkare till blötutfodring av grisar.
- Smakligheten höjs medan tillväxten av bakterier hämmas.
- 2 - 3 liter 60 % kemisk ren ättika per ton blandat foder.

Perstorp

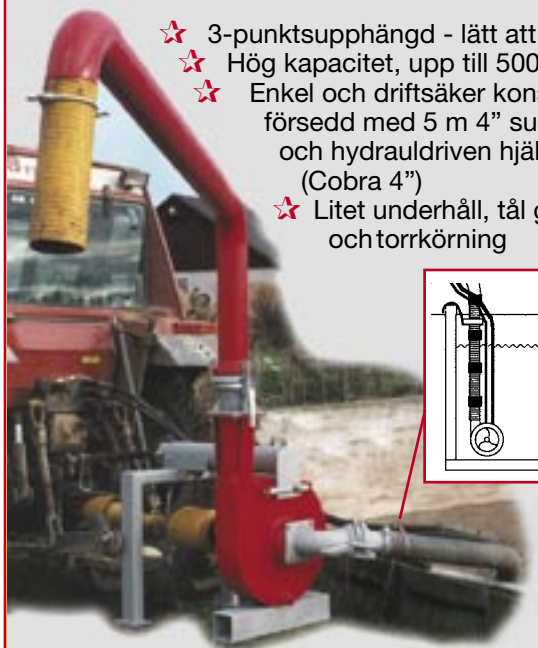
Perstorp Specialty Chemicals AB

Telefon 0435-38 000

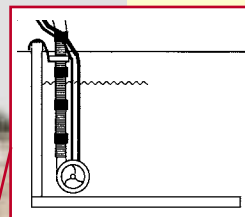

Lantbrukspump

med **centrisug** (PATENTSÖKT)

- ★ 3-punktsupphängd - lätt att flytta
- ★ Hög kapacitet, upp till 5000 liter/min
- ★ Enkel och driftsäker konstruktion försedd med 5 m 4" sugslang och hydrauldriven hjälppump (Cobra 4")
- ★ Litet underhåll, tål grus och torrkörning

För mera information, ring din närmaste STAR-återförsäljare eller

RANAVERKEN AB

Tel 0512-292 00 www.ranaverken.se

Gör som 10 000-tals lantbrukare - bygg med Abetong!

Fler än 15 000
levererade!

Behållare

Marknadens bästa och mest beprövade behållare.

Komplett program med pumpbrunnar
och behållare upp till 8 000 m³.

Välkommen till oss med dina byggplaner.

ABETONG

HEIDELBERGCEMENT Group

Växjö 0470-965 00
Linköping 013-31 87 20
Uppsala 018-51 14 90

Dalby 046-20 79 80
Ulricehamn 0321-121 40
Östersund 063-12 08 40

Kalmar 0480-41 77 30
Varberg 0340-164 90
www.abetong.se

@-GRIS

via email med senaste grispriserna fredagar

GrisPortalen.se

med senaste nytt, m m, varje dag

Astimac arbetar för att göra stallgödselhanteringen lönsammare.

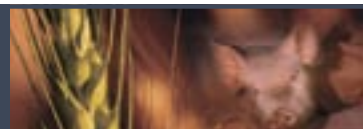
Pumpar från ledande tillverkare i Europa och USA för hantering av flytgödsel och slam **Omrörare** traktordrivna och eldrivna i olika utföranden för foder, flytgödsel och biogas **Skruvpress separatorer** för flytgödsel och industriavlopp. **Matarslangsystem** med hög kapacitet 200 - 300 kbm/tim från Hydro Eng. USA's ledande tillverkare, Astimac är företaget för Dig som vill få tillgång till projektering och rådgivning samt de bästa produkterna och lösningarna för hantering av flytgödsel och slam. Välkommen med Din förfrågan !

Elmia monter A03:02

ASTIMAC

ASTIMAC AB Box 4076 175 04 Järfälla tel 08-58010070 info@astimac.se www.astimac.se

SKIOLD GÖR HELA SKILLNADEN!

PROFESSIONELL INOMGÅRDSUTRUSTNING

Med nytt namn på visitkortet är de "gamla kändisarna" nu klara att arbeta för alla svenska grisproducenter med rådgivning och försäljning av kvalitetsprodukter.

Kontakta vårt nya kontor i Söderköping så får du information om våra produkter, service och närmaste försäljningskontor.

Vi har nu många nyheter inom de flesta produktgrupper.

- INREDNING
- BLÖTUTFODRING
- TORRUTFODRING
- VENTILATION
- UTGÖDSLING
- SPALT
- FODERBEREDNING & SILO
- VÄRMEPUMP
- KOMPLETTA ANLÄGGNINGAR

Ulf Nyström
Söderköping
070-3111080

Ulf Eriksson
Halmstad
070-5758332

Thomas Nygren
Bergkvara
070-8521777

Hans Carlsson
Söderköping
070-6668630

Lars Berg
Strängnäs
070-3340017

Leif Andersson
Trollhättan
070-6444195

Roland Berg
Ängelholm
070-3309010